

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/1

Külföldi hírek

budapest, 1983. március 16.

kül

s z e r d a

sk0001 4 230 mtik1001 /panoráma/

a rács mögött: gibraltár /1. rész/

madrid, 1983. március 16. /mti-panoráma/ - szerdán a tervek szerint ismét tárgyalások kezdődnek londonban gibraltár hovatartozásáról, amelyre madrid és london egyaránt igényt tart. kevés olyan helye van a világnak, mint gibraltár, ahol a repülőteret országut szeli ketté, és az irányítótoronyban a le- és felszálló gépek útját is úgy teszik szabaddá, hogy pirosra kapcsolják a közúti közlekedési lámpákat. a helyért, a négyzetméterekért folyik a harc az ibériai-félsziget déli csücskén lévő angol koronagyarmaton, ahol - joshua hassan főminiszter szerint - ötször többre kerül egy lakás, mint a két „anyaország”, bármelyikében.

a 26 000 lelket számláló gibraltár lakosai közül ugyanis sokan két anyaországot is számon tartanak: az ősi spanyolországot, és őfelsége földjét - angliát -, amelyhez hivatalosan 1713 óta tartoznak. a szűk egysávos utcák is magukon viselik ezt a kétarcúságot. az elektronika legmodernebb „bazaráruival”, teli üzletekben kétnyelvű feliratok olvashatók. a fizetési eszköz is kettős, az angol font és a peseta. az idegenek fülének különösen cseng az andaluz angol kiejtés, valamint a szokatlanul kemény hangzásu spanyol.

az idillikus környezet képét sugárzó hat négyzetkilométeres miniállamban az idegen nem is érzi, hogy ez a földdarab - hol visszafogottabb, hol erősebb formában - a nemzetközi politika egyik kérdése.

Nw

930

a képlet leegyszerűsítve ilyen: anglia hallani sem akar róla, hogy a gibraltár feletti szuverenitásáról lemondjon. spanyolország ősi földként tartja számon a „sziklát”, és jogot formál rá. a két ország külügyminiszterei 1980-ban lisszabonban megegyeztek abban, hogy tárgyalásos úton rendezik a kérdést. ennek előfeltétele a rács felnyitása volt, annak a kapunak a kinyitása, amelyet franco diktátor 1969-ben záratott be. franco büntetni akarta az angolokat, de lényegében saját országát büntette, mert 13 év alatt a gibraltáriak - éppen a spanyolországra nyíló kapu zártsága miatt - érzelmileg közelebb kerültek londonhoz. a brit kormány pedig a beruházások felélénkítésével irigyelt életszínvonalat teremtett. az infláció az elmúlt esztendőben 5-6 százalék volt, szemben a spanyolországi 14-16 százalékkal. a korábbi andaluz munkásokat felváltották a portugál, a marokkói vendégmunkások.

büszkén magyarázta a főminiszter: nálunk nincs munkanélküliség, bűnözés, terrorizmus. a bobbyk - a rendőrök, angol becenevükön - fegyver nélkül járnak. a gibraltáriak 99 százaléka népszavazáson mondta ki: angliához akarnak tartozni. /folyt./

ky/so fg

06.15 160383 2569

--

sk0002 4 230 mtik1002 /panoráma/

a rács mögött: gibraltár /2. rész/

csak hogy a földszív jövője nem egyszerűen népszavazáson dől el. a washington-london-madrid háromszög vitáját, véleménykülönbségét sokkal „nagyobb tétet”, is befolyásolják. a gibraltáron lévő nato légi- és haditengerészeti támaszpont most - mivel a földrész angol fennhatósága - az amerikaiak szerint „biztosabb kezekben”, van. ugyanakkor a spanyol kormány az ország nato-tagságát a gibraltári ügy számára kedvező rendezésétől is függővé teszi.

nem lesz könnyű dolga az angol, valamint a spanyol külügyminiszternek, ha a szerdán kezdődő hivatalos londoni tárgyalásokon valamit fel akarnak mutatni ebben a témában.

az első apró lépést az új szocialista párti spanyol kormány már megtette: hatalomra kerülése után két héttel a gyalogos forgalom előtt megnyitotta a vaskaput. de csak a spanyol, valamint a gibraltári lakosok számára. a rövid négy hónap alatt több mint 200 ezren lépték át a határt. a gibraltári üzleti körök örülnek a

Nm

10.40

forgalom növekedésének, a rendőrség viszont nem. tíz év alatt nem volt annyi szabálysértés, kisebb bűncselekmény, mint ez alatt a rövid idő alatt. amennyire örülnek a kettészakított családok a régen várt találkozásnak /a vesztegzár idején csak afrika érintésével találkozhattak/, annyira nyugtalan az a több mint 2000 portugál és marokkói vendégmunkás, aki állását félti. ha újból visszaáll a „régis rend”, akkor a spanyolok kiszorítják őket.

a „régis rend”, kifejezést sajátosan értelmezik mindkét oldalon. a spanyolok az újbóli munkavállalást, a teljes közúti szabadforgalom visszaállítását értik alatta, amikor a spanyol taxik szabadon furikázhattak. a gibraltáriak viszont nyugalomra, békére vágnak. félnek, hogy a terrorizmus, a bűnözés, a kábítószer „besétál”, a nyitott kapun.

amíg az egyszerű emberek ilyen „hétköznapi”, módon vizsgálják saját dolgaikat, addig a diplomácia szférájában mindkét fél tekintélyvesztés nélkül akar eredményt elérni.

az egyik madridi lapnak volt egy javaslata a megoldásra: az angolok adják vissza gibraltárt a spanyoloknak, akik azon nyomban adják bérbe a „sziklát”, az angoloknak. nem is rossz ötlet - mondják többen.

ky/so fg

király ferenc - madrid mti-panoráma

06.15 160383 2266

--

sk0003 4 230 mtik1003 /panoráma/

a finnországi választások elé /1./

szántó andrás, az mti munkatársa írja:

budapest, 1983. március 16. /mti/ - néhány nap múlva, vasárnap és hétfőn finnország szavazópolgárait az urnákhoz szólítják, hogy megválasszák a törvényhozás 200 új tagját. legutóbb 1966-ban esett a parlamenti választás pontosan erre a két napra. a 17. évfordulóról megemlékezni általában nem szokás. a jubileum jelentőségét mégis az adja meg, hogy az akkori választások után került be a finn kormányba - a ii. világháború utáni koalíció felbomlása után először - a kommunistákat és baloldali szocialistákat tömörítő finn népi demokratikus szövetség. az fndsز azóta kisebb-nagyobb megszakításokkal tagja volt a koalíciós kormányoknak, de ezuttal ellenzéki pozíciókból várja a választásokat.

Nm

a legutóbbi, 1979-ben megtartott általános választások után a finn szociáldemokrata pártból, a finn népi demokratikus szövetségből, a centrupártból és a svéd néppártból létrejött koalíció a múlt év végén bomlott fel. 1982. december 29-én a parlament költségvetési vitájában a kommunistákat is tömörítő fndsz elutasította a katonai kiadások tervezett növekedését, s egy nappal később kalevi sorsa miniszterelnök benyújtotta kormányának lemondását, az fndsz kiválásával a koalíció másik három pártja osztotta el a megüresedett tárcákat.

ilyen előzmények után a legfontosabb kérdés, hogy milyen alapokra épül majd a választások után megalakuló új kormány. a legnagyobb politikai párt, a finn szociáldemokrata párt számára a választások nagy kérdése: mennyit sikerült a parlamenti választásokra elraktározni abból a nagy népszerűségből, amelyet mauno koivisto köztársasági elnök tavalyi megválasztásakor vívott ki magának.

a baloldal másik pártjának, a finn népi demokratikus szövetségnek a legfőbb célja az, hogy feltartóztassa befolyása csökkenését, amelynek a belső viták, a baloldali szövetségnek és annak a fő erejét képező finn kommunista pártnak a megosztottsága az oka.

a korábbi négypárti koalíció nagyobbik polgári pártja a centrupárt - és legfőbb gondja az utóbbi években saját felmorzsolódásának megállítása. a centrupárt hosszú évekig szilárd bázisként építhetett a kis- és középparaszti tömegekre; ezek a tömegek azonban egyre kisebb mértékben számíthatnak a párt hathatós politikai támogatására a kis- és középgazdaságok tönkremenetelének megakadályozásában, emiatt a centrupárt választóinak egy része a szociáldemokrácia felé fordul, míg egy másik rész a konzervatív polgári pártokat támogatja. /folyt./

sa fg

06.20 160383 2538

Nm

1040

--

sk0004 4 230 mtik1004

a finnországi választások elé /2. rész/

a koalíció legkisebb tagja a svéd néppárt, amely változatlanul szilárdan építheti a finnország lakosságának 7-8 százalékát kitevő svéd anyanyelvű állampolgárokra.

az ellenzéki pártok között a legnagyobb erőt a konzervatív nemzeti koalíciós párt jelenti, amely az ország második legnagyobb pártja, a legerősebb polgári párt. a tét számukra a további térnyerés. ennek érdekében nagy mértékben kihasználják azt a tényt, hogy csaknem két évtizeden át nem vállaltak részt a kormányzás felelősségéből, s így „tisztá lappal”, állhatnak a választók elé. gazdaságélénkítő programjuk meghirdetésében választási tőkeként remélik kamatoztatni, hogy a gazdaság bajaiért a nagy riválist, az fszdp-t és koalíciós partnereit okolhatják.

a többi parlamenti párt elsősorban a mandátumok megőrzését tűzte ki célul.

a közvélemény azonban a gazdasági gondok és a problémák megoldására tett ígéretek alapján dönti el, kire voksoljon. finnország a legutóbbi néhány évben - bár a fejlett tőkés államokhoz képest kisebb mértékben - a válság időszakát élte. ezért az észak-európai mértékkel mérve nagyarányú munkanélküliség, az infláció, a gazdasági növekedés megtorpanása, illetve a válságból való kiút felvázolása a választások központi kérdése.

politikai megfigyelők a legvalószínűbbnek azt tartják, hogy a választások után ismét a korábbihoz hasonló négypárti koalíciós kormány alakul, de abban várhatóan az eddiginél még meghatározóbb szerep jut a szociáldemokratáknak. lehetséges variációként időről időre felmerül egy konzervatív-szociáldemokrata nagykoalíció gondolata is, bár ennek valószínűségét csekélynek tartják.

a szavazások nem hivatalos végeredményére március 21-én a késő éjszakai órákban lehet számítani.

sa fg

06.21 160383 1773

Nm

1040

--

sk0005 4 230 mtik1007

cunhal—interju

Lisszabon, 1983. március 16. /taszsz/ - a kommunisták részvétele a kormányban nem választás előtti jelszó csupán, hanem objektív szükségesség - jelentette ki alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára a diário de lisboa című lapnak adott nyilatkozatában.

valamennyi nagyobb portugál párt képviseltette már magát a kormányban, és bebizonyosodott, hogy képtelenek megoldani az ország előtt álló legfontosabb feladatokat - mutatott rá cunhal, majd így folytatta: a pkp konkrét intézkedéseket ajánl a válság megoldására, a gazdasági fejlődés biztosítására, az életszínvonal emelésére, a demokratikus rendszer erősítésére, a nemzeti függetlenség megvédésére. portugáliának meg kell szabadulnia a külső függéségtől azért, hogy a belső tartalékok és erőforrások jobb és teljesebb kihasználásával fejlesszi gazdaságát, növeli ipari termelését, szélesíti belső piacát, valamint külkereskedelmét.

a pkp főtitkára elmondotta, hogy már megkezdődött egyfajta koalíció összekovácsolása az április 25-i választások utáni időszakra, és ebben a szocialista párt, a szociáldemokrata párt és a demokrata szociális centrum párt venne részt. ez a tömörülés azonban - tette hozzá cunhal - nyilvánvalóan nem lenne képes kivezetni az országot a jelenlegi válságból, és folytatná a „demokratikus szövetség”, mint ismeretes, ezt a demokrata szociális centrum párt, a monarchista néppárt és a szociáldemokrata párt alakította 1979-ben/ politikáját, amely a pénzügyi és gazdasági katasztrófa szélére sodorta az országot.

a pkp főtitkára - rámutatva, hogy a szocialista párt jelenlegi vezetése mindinkább elszigetelődik - kijelentette: a portugál kommunisták - bár bírálják a szocialista párt vezetését - a párttal való együttműködésre és a kölcsönös megértésre törekszenek. a szocialista párton belül nagy számban vannak olyanok, akik a reakcióval való szövetség ellen, a portugál kommunista párttal való összefogás mellett foglalnak állást.

tu tj ng

06.33 160383 1997

Nm

1040

--

sk0006 4 230 mtik1008

kamcsatka - vulkánkitörések

petropavlovsk-kamcsatszkij, 1983. március 16. /taszsz/ - sorozatos vulkáni földrengések ébresztették fel kamcsatkát téli álmából. ismét hallatott magáról a 4750 méter magas kljucsevszkaja szopka nevű vulkán, amely a világ egyik legmagasabb működő vulkánja.

a műszerek által mért földrengések központja a kljucsevszkaja szopka vulkán észak-keleti oldalán 2000-2500 méteres magasságban volt, nyolc kilométerre a fő krátertől. a tudósok már korábban jelezték, hogy valószínűnek látszik egy oldalsó kráter kitörése.

a kitörés a vulkán vastag jégréteggel fedett oldalán következett be. csupán lávaömlés figyelhető meg, hamuesőt nem észleltek a kutatók. a hegy oldalán lefolyó forró láva megolvasztja a jégpáncélt, és valósággal letarolja az útjába eső erdőt. a további megfigyelés céljából a helyi vulkanológiai intézet munkatársai a kitörés körzetében tartózkodnak.

szing

06.53 160383 0934

--

sk0007 4 230 mtik1009

kuba—grenada

havanna, 1983. március 16. /mti/ - fidel castro kubai államfő üzenetben köszöntötte grenada vezetőit a kis karibi szigetország forradalmának 4. évfordulója alkalmából. a kubai vezető üzenetét kedden hozták nyilvánosságra havannában.

„a grenadai nép elszántsága nagyszerű példáját nyújtja annak, hogy egy nép mennyi mindent tud elérni, ha saját maga irányítja sorsát, - olvasható az üzenetben. fidel castro külön kiemelte, hogy milyen fontos szerepet játszik grenada a karibi országok egységtörekvéseinek megvalósításában. üzenetének végén a kubai államfő aláhuzta, hogy kuba továbbra is feltétel nélküli támogatást nyújt a karibi államnak.

go/ge éb

07.05 160383 0694

Nm

1020

--

sk0008 4 230 mtik1010

salvadori választások - ellenzék

havanna, 1983. március 16. /mti/ - a salvadori hazafias erők elutasítják az újabb, decemberre tervezett salvadori választási színjátékot. a salvadori baloldal álláspontja kedden került nyilvánosságra havannában. „a decemberre meghirdetett választások célja az, hogy megszüntessék salvadorban a hatalmi ürt, s egy ugynev... zett törvényes kormány kérhesse az egyesült államok nyílt katonai beavatkozását, - hangoztatta a salvadori hazafias erők képviselője.

a farabundo marti nemzeti felszabadítási front képes fegyveres harcban kivívni a győzelmet. a decemberre tervezett elnökválasztások ugyanúgy nem oldanak meg semmit, mint az 1982 márciusában rendezett alkotmányozó nemzetgyűlési választások. ezekkel a választási színjátékokkal az egyesült államok és a salvadori jobboldal a világ közvéleményét akarja megtéveszteni. el akarják terelni a figyelmet arról, hogy a salvadori hazafias erők már hosszú ideje feltétel nélküli párbeszédet javasolnak az ország súlyos belpolitikai válságának megoldására - mondta a salvadori baloldal képviselője.

go/ge éb

07.07 160383 1115

--

sk0009 4 230 mtik1011

usa - befagyasztás /1. rész/

boker pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 16. /mti/ - szerdán tanácskozik és szavaz az amerikai képviselőház arról a határozati javaslatról, amelyet demokrata párti képviselők terjesztettek elő az atomfegyverkezés befagyasztásáról szóló tárgyalások megkezdéséről.

erre a vitára az egész világ odafigyel, - állapította meg edward markey demokrata párti képviselő, a javaslat egyik megfogalmazója, arra célozva, hogy a reagan-kormány viszonya a nukleáris leszereléshez komoly aggodalom tárgyává vált amerikában éppen úgy, mint nyugat-európában és a világ más részeiben.

Nm
1020

a fehér ház igyekszik annak látszatát elkerülni, hogy mereven ragaszkodik két évvel ezelőtti konfrontációs tétéleihez, amelyek a nemzetközi feszültség gyors növekedését idézték elő. ruud lubbers holland kormányfő, aki kedden két órát tárgyalt a fehér házban, azt mondta, hogy reagan elnök a fegyverzetcsökkentés melletti „mély személyes elkötelezettségéről, biztosította őt.

a defense week című hetilap legfrissebb száma - a pentagon kiszivárogtatása alapján - arról számol be, hogy a hadügyminisztériumnak a kelet-nyugati kapcsolatok jövőjére vonatkozó legújabb utasítása, egy tavalyi hasonló okmánytól eltérően, az amerikai hadseregnek a hagyományos fegyverekhez való ragaszkodását huzza alá a nukleáris első csapás korábbi elmélete helyett. weinberger legutóbbi utasításának alapja eszerint az lenne, hogy háború esetén az amerikai stratégia „megkísérli a konfliktus hagyományos fegyverekre való korlátozását, miközben előkészíti a szükséges nukleáris eszközöket a lehetséges felhasználásra,„.

a megfogalmazás elméletileg engedmény a mérsékeltebb nyugat-európai és amerikai politikai körök egy fontos követelésére. de semmilyen jel sem mutat arra, hogy a fehér ház hajlandó lenne politikai téren is továbblépni. a lubbers előtt tett elnöki kijelentés ellenére a holland miniszterelnök végülis üres kézzel megy haza. a fehér ház még mindig csak „fontolgatja,„ a genfi tárgyalásokon teendő esetleges javaslatát, és már nem is hitegeti a sajtót azzal, hogy a husvétii tárgyalási szünet előtt bármi történhet ebben az ügyben. /folyt./

br/ge ng

07.09 160383 2213

--

sk0010 4 230 mtik1012

brazília - kémkedés az elnök után

havanna, 1983. március 16. /mti/ - az elmúlt évek egyik leglátványosabb belpolitikai botránya pattant ki a napokban braziliában: a hét végén az elnöki palota biztonsági emberei felfedezték, hogy ismeretlen személyek lehallgató-készüléket helyeztek el joao baptista de figueiredo brazil államfő dolgozószobájában. a rendkívül érzékeny lehallgatókészülék az elnök irodájának közelmúltban kicserélt faboritása mögött volt elrejtve.

Nm
1020

1983.03.16.

sajtójelentések szerint figueiredo elnök „nem lepődött meg tulságosan,, amikor értesült arról, hogy lehallgatták az irodájában folytatott beszélgetéseit. braziliában egyáltalán nem újdonság, hogy kémkednek az elnök után: 1972-ben emilio garrastazu medici elnöksége alatt egy mikrofont találtak az elnöki dolgozószoba mennyezetén elrejtve, 1978-ban pedig rendszeresen lehallgatták ernesto geisel államfő telefonbeszélgetéseit.

a most megtalált lehallgató-készülékre is úgy bukkantak rá, hogy figueiredo elnök korábban utasítást adott az elnöki palota biztonsági szolgálatának: minden reggel vizsgálják át az elnöki irodát az esetleg elhelyezett „poloskák,, felkutatására. az elnöki utasítás nem véletlenül született, hisz joao baptista de figueiredo az államfői poszt betöltése előtt a brazil katonai titkosszolgálat vezetője volt.

go/so éb

07.10 160383 1340

--

sk0011 4 230 mtik1013

usa - befagyasztás /2. rész/

nem törődött bele a kormányzat abba sem, hogy a kongresszus kétpárti centrista erői megleckéztessék az atomfegyverek befagyasztása dolgában. bár ezuttal reagannek alig lehet reménye a képviselőház „befagyasztási,, határozatának megakadályozására, az elnök kedden mégis magához kéretett 35 ingadozónak látszó képviselőt, hogy rábírnja őket a javaslat elvetésére.

a szavazásra előreláthatólag közép-európai idő szerint a késő esti órákban kerül sor. a kormány hívei várhatóan módosító javaslatok sorozatával próbálják majd elejét venni a határozatnak. william broomfield michigani republikánus párti képviselő terjeszti majd elő azt a fehér házból sugallt megsemmisítő erejűnek szánt „módosítást,, miszerint a határozatnak nem szabad akadályoznia az amerikai fegyverrendszerek „olyan korszerűsítését és telepítését, ami megfelel az elrettentés követelményeinek,,.

br/ge ng

07.56 160383 0931

Kum

1020

--

1983.03.16.

sk0012 4 230 mtik1014

japán választási kampány

tokió, 1983. március 16. /mti/ - szerdán japánban hivatalosan kezdetét vette az áprilisi helyhatósági választásokat megelőző kampány. a választásokra két részletben kerül sor, április 10-én 13 prefektúra kormányzóját, a nagyobb városok polgármestereit, illetve a prefekturák parlamenti képviselőit, míg pontosan két héttel később a kisebb városi közigazgatási szervek tagjait választják ujja. a helyhatósági választások az első politikai-népszerűségi erőpróbát jelentik a tavaly november óta hivatalban levő nakaszone-kormány számára.

pl/so éb

07.57 160383 0592

--

sk0013 4 230 mtik1015

béke-autóbusz

koppenhága, 1983. március 16. /mti-taszsz/ - nemzetközi békeautóbusz indult el kedden koppenhágából. utasai - angol, belga, holland és nyugatnémet fiatal békeharcosok - az elkövetkezendő két hét során dánia több vidéki városát keresik fel, hogy ráirányítsák a figyelmet az egyesült államok és a nato nyugat-európai katonai terveinek veszélyességére.

a fiatalok azokból az országokból jöttek, ahol a nato közepes-hatótávolságu rakétákat akar telepíteni. a kéthetes körut során találkoznak a dán városok polgármestereivel, szakszervezeti aktivistáival, ifjúsági és nőszerkezeteinek képviselőivel. az akció szerves része a rakéták leszerelését követelő nemzetközi méretű békekampánynak.

ps hf ng

07.57 160383 0734

Kum

1020

--

sk0014 4 230 mtik1016

szovjetellenes kampány olaszországban

moszkva, 1983. március 16. /mti/ - az utóbbi időben egyes olasz politikai körök igyekeznek mesterséges gátakkal akadályozni a szovjetunió és olaszország kapcsolatainak bővülését. a kibontakozó szovjetellenes kampánnyal ezek a politikai erők az amerikai és más nato-tag államoknak a szocialista országok ellen kibontakoztatott „kereszties hadjáratához”, kapcsolódnak - állapítja meg az izvesztyija.

a lap számos konkrét példát hoz fel arra, hogy az olasz hatóságok minden alap nélkül zaklatnak és fogva tartanak olaszországban dolgozó szovjet állampolgárokat. ez év február 14-én az olasz hatóságok az aeroflot római irodájában őrizetbe vették v.i. pronyint, a légitársaság munkatársát, s egyidejűleg minden magyarázat nélkül olaszország azonnali elhagyására szólították fel a morflot, a szovjet tengerhajózási vállalat két munkatársát. másfél héttel később, február 23-án az olasz rendőrség letartóztatta a „nafta it”, olasz-szovjet közös kereskedelmi vállalat szovjet állampolgárságu alkalmazottját, v. m. konyajevet. a carabinieri k egyenruháját viselő hét fiatal ember behatolt konyajev lakásába, ott házkutatást rendeztek, majd ugyancsak kutattak a nafta it. hivatali helyiségeiben is.

az előre kidolgozott és megtervezett akciók sorozatával egyes olaszországi erők szovjetellenes hisztériát kívánnak kelteni, s ebben jelentős szerep jut a sajtónak is. olcsó kémregények történeteivel vetekszenek azok az elbeszélések, amelyek az „olaszország legféltettebb titkainak kifürkészésére törekvő orosz kémekről”, jelennek meg az olasz lapokban. ebben a hisztériában csak olyan körök érdekeltek, amelyek saját időleges érdekeiket készek olaszország nemzeti érdekei elé helyezni - írja az izvesztyija.

kr-th éb

07.58 160383 1779

Nw

1020

--

sk0015 4 230 mtik1017

bejrut, támadás

bejrut, 1983. március 16. /mti/ - első ízben érte fegyveres támadás a libanoni fővárosban állomásozó négy nemzetiségű haderő olasz kontingensét. kedd este bejrut déli külvárosában ismeretlen tettesek páncéltörő rakétákat lőttek ki egy gépesített járórra: két ejtőernyős tiszt súlyosan megsebesült, két katonai terepjáró teljesen megsemmisült. később további három olasz katona sebesült meg, amikor automata fegyverekkel tüzet nyitottak a merénylet környékét átfésülő libanoni és olasz egységekre.

az észak-libanoni tripoliban kedden is folytatódtak a harcok a libanoni kommunista párt és egy reakciós mohamedán szervezet tagjai között. az újabb összecsapások során négyen veszítették életüket és többen megsebesültek. a város nagy részében megbénult az élet, bezártak az üzletek, az iskolák. a békéltető erőfeszítések ellenére a konfliktus kiszélesedéséről tartanak a második legnagyobb libanoni városban.

bz/so éb

07.59 160383 0957

--

sk0016 4 230 mtik1018

usa — libanon

washington, 1983. március 16. /mti/ - az egyesült államok „biztosítékot”, ajánlott fel izraelnek arra, hogy nem érik „terrorista támadások”, libanon területéről, miután kivonta onnan csapatait. egy amerikai kormányhivatalnok szerint a jichak samir izraeli külügyminiszterrel ismertetett amerikai tervezet tartalmazza:

- a nemzetközi rendfenntartó erőben résztvevő amerikai csapatok létszámának növelését;

- az ensz nemzetközi rendfenntartó erők szerepének fokozását;

- a libanoni hadseregnek nyújtott amerikai kiképzési program bővítését;

Nw

- az egyesült államok részvételét az izrael határa mentén létesítendő 25 mérföldes zónában felügyelő „közös katonai bizottságban,,.

az amerikai külügyminisztérium egyik képviselője szerint libanon elfogadná ezt a tervezetet, azzal a feltétellel, hogy izraeli katonák semmilyen ürüggyel sem maradhatnak libanon területén. izrael - állítólag - ellenzi az amerikai katonai szerep bővítését.

samir izraeli külügyminiszter kedden újra tárgyalta amerikai kollégájával, majd este az amerikai elképzelések megvitatása végett hazautazott. salem libanoni külügyminiszter szerdán találkozik reagan elnökkel, hogy átadja amin gemajel elnök üzenetét.

br/so ng

08.11 160383 1272

-.-

sk0017 4 230 mtik1019

tengerjog

kingston, 1983. március 16. /mti-afp/ips/ - kedden a jamaikai fővárosban megnyílt a nemzetközi tengerfenék-hatóság előkészítő bizottságának ülészaka. a várhatóan másfél hónapig tartó tanácskozáson 122 ország képviselői azt vizsgálják meg, hogy milyen lépések szükségesek az ensz tengerjogi egyezményének gyakorlati megvalósításához.

a megnyitó ülésén a kolumbiai bernard zuleta, az ensz-főtitkár tengerjogi kérdésekben illetékes képviselője felolvasta javier pérez de cuellar üzenetét.

ügyvezető

hugh shearer jamaikai miniszterelnök keddi felszólalásában élesen bírálta az egyesült államokat, bár név szerint nem említette washingtont. aggodalmának és nyugtalanságának adott hangot amiatt, hogy, mint mondotta, „az utóbbi időben egyes országok szelektíven akarják alkalmazni a tengerjogi konvenció előírásait,,. nevezetesen: elutasítják az egyezménynek azt a cikkelyét, amely a tengerek mélyén rejlő ásványkincseket, nyersanyagokat, természeti forrásokat az emberiség közös örökségének nyilvánítja, és kitermelésüket kivonja az egyes országok törvénykezésének jogköre alól.

Nuv

az egyesült államok - mint emlékeztetés - mind ez ideig nem volt hajlandó aláírni az ensz iii. tengerjogi konferenciáján tavaly decemberben elfogadott tengerjogi egyezményt, és elutasította azt is, hogy részt vegyen a mostani tanácskozás munkájában. reagan elnök múlt csütörtökön jelentette be, hogy az egyesült államok parti vizein kétszáz mérföldes szélességben „kizárólagos gazdasági övezetet,, hoz létre. washingtonnak ez a lépése szöges ellentétben áll a tengerjogi konvenció előírásaival.

ps hf ng

08.21 160383 1626

-.-

sk0018 4 230 mtik1020

rövid hírek

görög tüntetések

athén, 1983. március 16. /afp/ - több ezer ember tüntetett kedden este pireusz kikötővárosban a görögországban működő amerikai katonai támaszpontok ellen. a baloldali pártok által szervezett megmozdulás összetűzések nélkül zajlott le. hasonló tüntetések voltak a hónap folyamán szalonikiben, drámában, lariszaban, vóloszban és kréta szigetén is.

usa - vezérkari főnök

washington, 1983. március 16. ap/ - ronald reagan elnök úgy döntött, hogy john wickham tábornokot, a vezérkari főnök jelenlegi helyettesét nevezi ki a hadsereg új vezérkari főnökévé. edward meyer tábornok, jelenlegi vezérkari főnök megbízatása június 30-án jár le.

alpok - titkos átjáró

genova, 1983. március 16. /ap/ - titkos hegyi átjárat fedeztek fel az olasz-francia határon. az olasz rendőrség feltételezi, hogy a francia és olasz terroristák a passo di carma nevű hágon felfedeztek titkos átjárón fegyvereket csempészték, és az átjáró egyben illegális találkozáshelyként szolgált.

Nuv

1135

japán földrengés

tokió, 1983. március 16. /upi/ - szerdán reggel földrengés volt közép-japánban. a richter-skála szerint 5,6-es erősségű földlökések zavarokat okoztak a vasuti összeköttetésben. az első jelentések szerint több ember megsérült.

egyiptomi sirok

kairó, 1983. március 16. /taszsz/ - az időszámítás előtti 4. évezredből származó sirokat tárt fel egy francia régészcsoporthoz az egyiptomi dakha oázis környékén. az ősi temetkezési helyeken aranyból, márványból készült, művészien megmunkált disztárgyakat találtak.

tehergépkocsi-szerencsétlenség

brasília, 1983. március 16. /reuter/ - az északkelet-brazíliai missao velha közelében szakadékba zuhant és kigyulladt egy tehergépkocsi, amely egy választási gyűlés résztvevőit szállította. a szerencsétlenség következtében 22 ember meghalt, 40 pedig megsebesült.

ml hf ng

08.44 160383 1896

--

sk0019 4 230 mtik1022

ciszjordánia - tüntetések

jeruzsálem, 1983. március 16. /afp/taszsz/ - két fiatal palesztin tüntető megsebesült, amikor kedden este az izraeli rendfenntartó erők egy nablusz melletti menekülttáborban szétzavarták egy megmozdulás résztvevőit. a demonstráció feloszlata után az izraeliek összereltek a balata tábor egész férfitlakosságát - 14 évestől 70 évesig -, és a sommás kihallgatások után számos táborlakót letartóztattak. közülük többet később súlyos sérülésekkel kellett kórházba szállítani. nablusz városában 40 diákot vettek őrizetbe azzal a váddal, hogy izrael-ellenes tüntetéseken vettek részt.

kedden délután ramallahban és a megszállt területek más városaiban is folytatódott az izraeli megszállást elítélő tömegmegmozdulások. ciszjordánia és a gaza-övezet lakossága második hete naponta kiújuló tüntetésekkel ad hangot tiltakozásának. több palesztin menekülttáborban már egy hete kijárási tilalom van érvényben, a táborok bejáratát izraeli katonák uttorlászokkal zárták le.

Nw

1135

az afp francia hírügynökség értesülése szerint ugyancsak kedden izraeli telepések tüzet nyitottak palesztinokra, akik kövekkel dobáltak meg egy izraeli autóbust. a tüntetők közül egy fiatal fiú megsebesült.

a jeruzsálemi iszlám főtanács jövő hétfőre sztrájkot hirdetett meg, tiltakozásul az izraeli telepések fegyveres provokációi miatt. a múlt kedden kelet-jeruzsálemben szélsőséges izraeli telepések muzulmán kegyhelyek ellen intéztek támadásokat, és kíséreltet tettek a jeruzsálemi omar mecset elfoglalására.

ml hf ng

08.53 160383 1547

--

sk0020 4 230 mtik1023

lengyel ellátási helyzet

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1983. március 16. /mti/ - lengyelországban az árukészletek növekedésének mértékében tart a jegyrendszer óvatosan, lépésről lépésre történő feloldásának folyamata.

már néhány hete szabadon vásárolható a mosópor és a szappan, jövő hétfőtől pedig - igaz, lényegesen drágábban - jegy nélkül árulják majd a cigarettát és a kávé. a kép teljességéhez hozzátartozik, hogy míg a dohányfélékből megfelelő a kínálat, addig kávéból devizahiány miatt még a felemelt ár mellett sem tudják teljesíteni az igényeket. ugyancsak jövő hétfőtől feloldják a jegyrendszert a szeszes italokra is. ezek árát nem emelik.

a husvéti ünnepekre való tekintettel már március 21-től beválthatók lesznek az áprilisra szóló husjegyek. a kacsát, libát és pulykát átmenetileg jegy nélkül árusítják majd.

mint a szerdai lapokban megjelent nyilatkozatában zygmont lakomic belkereskedelmi és szolgáltatási miniszter elmondta, az év első két hónapjában valamelyest csökkent az árufedezet nélküli lakossági pénzek felhalmozódásának üteme. ennek bizonyítékaként említette, hogy a lakosság 68,5 százalékkal több pénzt adott ki árukra és szolgáltatásokra, mint az előző év hasonló időszakában, ugyanakkor az összes lakossági pénzjövedelmek 38 százalékkal növekedtek. a miniszter felhívta a figyelmet arra, hogy egyelőre csak egy kedvezőbb irányzat kezdetéről lehet beszélni, az árufedezet nélküli pénzek mennyisége ugyanis továbbra is jelentős.

Nw

1135

mint elmondta, a tejtermékekkel való ellátás jelenleg jó, és az is marad, a közeljövőben pedig a korábbinál lényegesen több tea kerül a boltokba. közölte viszont, hogy a tavalyi rekordtermés ellenére egyelőre fenntartják a cukor jegyre történő árusítását. ezt főként azzal indokolta, hogy a cukor egy részét exportálni kívánják, mert cserébe étolajat, gabonát és takarmányt hozhatnak be. kilátásba helyezte, hogy április végén megszüntetik a jegyrendszert a cukorkákra. nem tehetik meg ugyanezt a csokoládéfélék esetében, mert a kakaó beszerzése gondokat okoz.

az előzetes terveknek megfelelően április 1-vel megszűnik a cipő jegyre való árusítása. lakomic elmondta, hogy a kereskedelem jelenleg 10 millió pár cipővel rendelkezik, s országos viszonylatban a lakosság még nem váltott be mintegy 8 millió jegyet. ezért várható, hogy a hónap végén erősen fokozódik majd a cipőboltok forgalma. ami a nyári cipőket illeti, a miniszter szerint a kínálat a tavalyinál kétszer nagyobb lesz, így valószínűleg idővel stabilizálódik majd a cipőpiac.

kn/ge éb

08.59 160383 2587

--

sk0021 4 230 mtik1024

amerikai feketelista - pravda

moszkva, 1983. március 16. /mti/ - ismét bebizonyosodott, hogy az egyesült államok képviselői mindenáron meg akarják akadályozni az előrehaladást a genfi tárgyalásokon - állapítja meg szerdai számában a pravda. - erről tanuskodik az a washingtonból származó hír is, hogy edward rowny, a hadászati fegyverzetek korlátozásáról és csökkentéséről folyó tárgyalásokon résztvevő amerikai küldöttség vezetője összeállította és elküldte feletteseinek delegációja azon tagjainak névsorát, akiket szerinte feltétlenül fel kell menteni megbízatásuk alól, mert „megállapodásra törekednek moszkvával,..”

a pravda cikke emlékeztet rá, hogy az amerikai kormányzat egész fegyverkezési politikája, s genfben tárgyaló küldöttségeinek hajlíthatatlan, minden kompromisszum lehetőségét elutasító magatartása egyre több bírálatot vált ki magában az egyesült államokban is. az amerikai képviselőház külügyi bizottsága például nagy szavazattöbbséggel határozatot hozott, amely a nukleáris fegyverzetek befagyasztására szólítja fel az usa-t és a szovjetuniót. jelentős visszhangot váltott ki az usa-ban charles percy szenátornak, a szenátus külügyi bizottsága elnökének az a

Nuv

1135

felhívása is, hogy reagan elnök tanúsítson őszinteséget a genfi tárgyalásokkal kapcsolatban.

a genfből washingtonba küldött feketelista az amerikai kormányzat hajlíthatatlanságát tanúsító válasz ezekre a nyilatkozatokra és felhívásokra - állapítja meg a pravda.

fl/so éb

09.39 160383 1484

--

sk0022 4 230 mtik1025

chile - reformjavaslat

santiago, 1983. március 16. /mti-efe/ - chilében legalitást élvező polgári politikusok egy csoportja kedden reformjavaslat formájában sürgette a katonai juntát, hogy ne odázza el a demokratikus kormányzásra való áttérést a kilencvenes évek végéig. a testület azt indítványozta, hogy két éven belül tartsanak választásokat, és hozzanak létre alkotmányozó nemzetgyűlést.

az 1980-as népszavazási komédiával a pinochet-rendszer olyan alkotmányt fogadtatott el, amelynek értelmében 1997 előtt nem rendeznének elnökválasztást. a junta 1989-ben tette javaslatot az új államfő személyére, de csak nyolc évvel később tartanának elnökválasztást.

a polgári politikusokból álló csoport, amely a betiltott pártokkal ellentétben némi mozgásszabadsággal rendelkezik, az érvényben levő alkotmány keretein belül próbálja megrövidíteni a polgári kormányzásra való áttérést megelőző időszakot.

a junta, amely a betiltott parlament helyett a törvényhozói hatalmat is gyakorolja, azt ígérte, hogy „majd megvizsgálja a javaslatot,..” chile jelenlegi belpolitikai helyzetéből azonban változatlanul arra lehet következtetni, hogy a demokratikus kormányzásra való áttérés egyhamar nem következik be. ezt támasztja alá az is, hogy február végén a kormány további hat hónappal meghosszabbította a csaknem egy évtizede érvényben lévő rendkívüli állapotot.

gf ku ng

09.44 160383 1406

Nuv

1135

--

sk0023 4 230 mtik1026

washingtoni tüntetés

washington, 1983. március 16. /taszsz/ - az amerikai társadalmi szervezetek, szakszervezetek, ifjúsági és nőszervezetek képviselői kedden washingtonban a kongresszus épülete előtt a reagan-kormány gazdaságpolitikája elleni tömegtüntetést tartottak.

a tüntetők „munkát és nem fegyvert”, „jogot a munkához”, feliratu transzparenszekkel vonultak fel és tiltakoztak az ellen, hogy a katonai kiadások jelentős növelésével párhuzamosan erősen megkurtítják a szociális kiadásokat. az akció résztvevői új munkahelyeket teremtő intézkedéseket követeltek.

az amerikai nemzet szégyene, hogy 15 millió munkanélküli van az országban - olvasható abban a rőpiratban, amelyet a tömegmozdulást kezdeményező szervezet, az „össznépi kongresszus”, terjesztett.

a munkaügyi minisztérium a tömegtüntetéssel egy időben jelentette be, hogy az ország egyes államaiban, például nyugat-virginiában, a munkaképes lakosságnak immár több mint a husz százaléka van munka nélkül.

te ku ng

10.06 160383 1023

--

sk0024 4 230 mtik1028

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

angola - unita

luanda/párizs, 1983. március 16. /afp/ - az unita ellenforradalmi szervezet fegyveres bandái a középnyugat-angolai alto catumbela körzetében elraboltak 64 csehszlovák állampolgárt, köztük asszonyokat és gyermekeket - erősítette meg szerdán az angol angolai hivatalos hírügynökség a történekről kiadott csehszlovák kormányközleményt. a prágai közlemény számadatot nem közölt.

Nur

1135

az angol azt is jelentette, hogy a fegyveresek részben lerombolták azt a cellulózzgyárt, amelynek építésén a csehszlovákok 1982 eleje óta dolgoztak.

az unita egy hétfőn párizsban kiadott közleményben tudatta, hogy a csehszlovákokon kívül husz portugál állampolgárt is elraboltak. az unita felajánlotta, hogy a 64 csehszlovák közül „néhányat”, hajlandó kicserélni angolában fogva tartott „néhány angolra”, azokról a brit állampolgárokról van szó, akiket 1976-ban angolai bíróságok kormányellenes zsoldostevékenység vádjával hosszú börtönbüntetésre ítélték.

ku ng

11.03 160383 1091

--

sk0025 4 230 mtik1030

francia belpolitika

párizs, 1983. március 16. /mti/ - a francia sajtó központi témája szerdán az előző napon beharangozott kormányátalakítás elhalasztása. a lapok által közölt információk szerint ennek az az oka, hogy párizsban be akarják várni az nszk-val folyamatban levő tárgyalások és a jövő hét elején tartandó közöspiaci csucskonferencia eredményét, mert csak ezek után lehet dönteni a folytatandó gazdaságpolitika irányáról. értesülések szerint pierre mauroy miniszterelnök csak úgy hajlandó továbbra is vállalni a miniszterelnöki tiszteket, ha biztosítékot kap az eddigi gazdaságpolitika folytatására, annak legfeljebb kisebb méretű korrigálásával. elutasítja a gazdaságpolitika olyan megváltoztatását, amely sértene a szociális igazságosság elvét és jelentős áldozatokat hárnitana széles néprétegekre. a miniszterelnök még a községtanácsi választások második fordulójára előtt kijelentette: bármilyen legyen is a választások eredménye, a kormány csak baloldali politikát folytathat. támogatja ezt az álláspontot az fkp is, amelynek vezetői az elmúlt napokban ugyancsak hangsúlyozták: nem szabad megváltoztatni az eddigi irányt, hanem azt a politikát kell még következetesebben és hatékonyabban megvalósítani, amely mellett a franciák többsége 1981-ben állást foglalt.

a gazdaságpolitikáról hozandó döntést befolyásolja az, hogy hogyan sikerül megegyezni a közöspiaci valuták árfolyamainak elkerülhetetlenné vált kiigazításáról, amelyről most vannak folyamatban a tárgyalások, továbbá az, hogy a közöspiaci csucson milyen megállapodás jön létre egyéb gazdasági kérdésekben. párizs

Nur

1205

minél kisebb mértékben akarja leértékelni a francia frankot. a francia elképzelés szerint a most „kiigazítandó”, közöspiaci valutarendszerben a frank árfolyamát legfeljebb 2-3 ponttal csökkentenék, a nyugatnémet márka árfolyamát viszont ennek kétszeresével kellene felemelni.

mitterrand elnök március 23-án, tehát a közöspiaci csucsértekezlet után intéz majd televíziós beszédet a franciákhoz, s akkor fogja ismertetni a most következő időszakban folytatandó politikát.

ds/so éb

11.07 160383 2096

..-

sk0026 4 230 mtik1031

fekete krónika

földrengés peruban

Lima, 1983. március 16. /adn/ - a richter-skála szerinti 5-ös erősségű földrengés rázta meg kedden peru északi részének tengerparti területét, a limától 780 kilométerre északra fekvő chiclayo város közelében. a földlökés epicentruma chiclayótól 100 kilométerre délnyugatra, a tengerben volt. károkról eddig nem érkezett jelentés.

földmozgások indonéziában

dzsakarta, 1983. március 16. /taszsz/ - az indonéziai maluku tartományban mintegy 74 kisebb földmozgást észleltek a múlt szombaton regisztrált, a richter-skála szerinti 6-os erősségű földrengés óta. sajtójelentések szerint a földmozgások tetemes károkat okoztak a tartomány településeiben.

ciklon

papeete/tahiti/, 1983. március 16. /afp/ - a francia-polinézián egy hete pusztító „reva”, ciklon eddig négy ember halálát okozta - jelentették be kedden papeetében, francia-polinézia fővárosában. tahiti szigetén a forgószél 250 házat döntött romba, és mintegy ezret megrongált. az ültetvények termésének nagy része elpusztult.

földgázvezeték - robbanás

odessa/texas/, 1983. március 16. /ap/ - öt ember eltűnt, öten pedig súlyosan megsérültek kedden a texasi odessa város közelében egy földgázvezeték felrobbanásakor. a robbanást az idézte elő, hogy munkások - kerítéscölöpök számára lyukakat készítve - véletlenül belefurtak a földgázvezetékbe. a robbanás és a 60 méter magasra csapó lángok elpusztítottak két lakókocsit. az egyik, porrá égett lakókocsiban a szerencsétlenség idején négy ember tartózkodott. rajtuk kívül a furócsapat egyik tagja is eltűnt.

veszélyes zsákmány

washington, 1983. március 16. /adn/ - veszélyes zsákmányhoz jutottak azok a betörők, akik egy los angeles-i állatkereskedésből néhány kígyón kívül egy békát is elloptak. ez a türkiszöld, mindössze néhány centiméter nagyságú béka ugyanis életveszélyes állat: bőrének váladékanyaga méreggel van tele. közép- és dél-amerikában az indiánok ebbe a méregbe mártják nyilaik hegyét. a béka és a betörők sorsáról egyelőre nincsen hír.

to-ku hf ng

11.28 160383 2076

..-

sk0027 4 230 mtik1032

okp - vezető testületek /1. rész/

róma, 1983. március 16. /mti/ - az olasz kommunista párt központi bizottsága és ellenőrző bizottsága keddi esti ülésén megválasztotta a párt vezetőségének és titkárságának tagjait, valamint a l,unita szerkesztőit.

enrico berlinguer főtitkár a napirend előadójaként elmondta, hogy a xvi. pártkongresszuson létrehozott választási bizottság felelősségteljes munkát végzett. kiemelte, hogy bár a megoldás nem provizorikus jellegű, figyelembe kell venni az egy év múlva sorra kerülő parlamenti választásokat, a képviselőcsoportokban kezdődő munka tehát hozhat esetleges módosításokat.

a változások közül azt hangsúlyozta, hogy a titkárságban képviselt, a párt alaptevékenységét irányító osztályok számát ötről hatra emelték, s hogy mindegyiket titkár irányítja. az operatív munka tette szükségessé azt is, hogy a titkárság létszámát az eddigi hétről kilencre növeljék - jelentette ki berlinguer.

sk

Nu
1205

számát tekintve változatlan maradt a párt vezetősége, a 33 tagból hatan azonban először vesznek részt a testület munkájában.

a párt titkárságában a főtitkár, enrico berlinguer, mellett ugo pecchioli és alfredo reichlin a koordinátor szerepét tölti be. a továbbiak egy-egy munkaterület felelősei is, így gerardo chiaromonte a gazdasági és társadalmi ügyek, adalberto minucci a propaganda és tájékoztatás, giancarlo pajetta a nemzetközi ügyek, adriana seroni a pártügyek, aldo tortorella a kulturális és iskolai ügyek, renato zangheri az állami és önkormányzati ügyek irányítója.

a xvi. kongresszus előtt a nemzetközi valamint a kulturális terület vezetője nem volt tagja a titkárságnak.

a központi bizottság úgy döntött, hogy a dél-olaszországi ügyek - élén achille occhettoval -, az adminisztratív osztály - renato pollini vezeti -, valamint a nőkérdéssel foglalkozó osztály - lalla trupia irányítja -, közvetlenül a titkársághoz tartoznak.

a kb megerősítette tisztségében emanuele macalusót, a l,unitá főszerkesztőjét. /folyt./

kir/ge éb

12.58 160383 2072

-.-

sk0028 4 230 mtik1033

okp - vezető testületek /2. rész/

a szerkesztőségek tájékoztatására

az olasz sajtó mind a vezetőség, mind a titkárság összetételéből azt a következtetést vonja le, hogy „berlinguer irányvonala jelentősen megerősödött,„ a corriere della sera szerint a titkárság veszített politikai karakteréből, minthogy elsősorban a munkaterületek irányítói áll.

ami a vezetőséget illeti, a corriere della sera úgy látja, hogy a minimális módosítással a párt a folytonosságot kívánta hangsúlyozni.

ll

a la stampa berlinguer szavait úgy értelmezi, hogy a titkárságra elsősorban a jövő évi választás munkájának irányítása vár. kiemeli a lap, hogy cossutta semmiféle megbízást nem kapott, mint ahogy az ingraóhoz közelállók sem jutottak szóhoz.

az l,avanti! úgy értesült, hogy a xvi. kongresszuson létrehozott választási bizottság javaslatát nem fogadták el, s a vitában alapos változtatásokra került sor.

kir/ge éb

13.00 160383 0985

-.-

sk0029 4 230 mtik1034

bejrut, támadás - 2.

bejrut, 1983. március 16. /mti/ - huszonnégy órán belül két támadást hajtottak végre bejrut déli peremén a négy nemzetiségű külföldi haderő egységei ellen. kedd este az olasz kontingens öt katonáját sebesítették meg a rakétákkal, kézfegyverekkel támadó ismeretlen merénylők. szerda reggel a bejruti repülőtér és a tengerpart között szolgálatot teljesítő amerikai gyalogos járőr volt egy kézigránátos támadás célpontja. négy katona megsebesült.

ez volt az első eset, hogy olasz és amerikai katonákat támadtak meg bejrutban. a francia kontingensnek három sebesültje volt két korábbi akció következtében.

a két friss támadás röviddel azután következett be, hogy amin gemajel libanoni elnök a multinacionális erők létszámának felemelését kérte az egyesült államok, franciaország, olaszország és anglia képviselőitől. jelenleg 4300 a négy kontingens összlétszáma.

bz/so éb

13.03 160383 0922

ll 15

-.-

sk0030 4 230 mtik1035

usa-libanon

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 16. /mti/ - george shultz, az amerikai diplomácia vezetője arról igyekezett meggyőzni izrael és libanon washingtonba invitált külügyminiszterét, hogy csupán az egyesült államok libanoni katonai szerepének növelésével lehet kielégíteni azokat a biztonsági követeléseket, amelyek késleltetik az izraeli megszálló csapatok kivonását. míg libanon egyetért az amerikai elgondolással és kifejezetten kéri a négy nemzetiségű haderőben résztvevő amerikai kontingens létszámának emelését, addig izrael ragaszkodik a dél-libanonban igényelt biztonsági övezet közvetlen ellenőrzéséhez, a libanon számára elfogadhatatlan folytatólagos katonai jelenlét intézményesítéséhez.

a bejruti sajtóban ismertetett „új amerikai elgondolások”, számításba veszik amerikai csapatok dél-libanoni állomásoztatását, a libanoni hadsereg amerikai kiképzésének és felszerelésének meggyorsítását, valamint a biztonsági egyezmények végrehajtását ellenőrző amerikai-izraeli-libanoni katonai vegyesbizottság felállítását.

izrael mindaddig következetesen elvetette az ensz-csapatok, illetve az amerikai egységeket is magukban foglaló multinacionális erők dél-libanoni alkalmazásának lehetőségét. az izraellel együttműködő szaad haddad őrnagy kijelentette, hogy szó sem lehet a saját miliciájából, a libanoni, az izraeli és az amerikai hadsereg egységeiből szervezett vegyesjórőrökről, kizárólag az ő fegyveresei garantálhatják dél-libanon biztonságát.

az átmenetileg felfüggesztett izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások hétfőre kitűzött újabb fordulója előtt tel-avivba, illetve bejrutba várják az új amerikai elgondolások kivitelezésével megbízott philip habibot.

a szíriai sajtó élesen ellenzi az egyesült államok libanoni katonai jelenlétének minden formáját. az asz-szaurah című lap rámutat, hogy washington új sinai-félszigetté akarja változtatni dél-libanont. „a libanoni amerikai jelenlét valójában izraeli jelenlét - folytatódik a kommentár - mert izrael amerikai áldással hajtotta végre libanoni invázióját. az amerikai katonai jelenlét elfogadása az izraeli megszállás fenntartását és az izraeli követeléseknek való behódolást jelentené. aki különbséget tesz

ll 15

izrael és az egyesült államok között, az figyelmen kívül hagyja a helyzet realitását, az asz-szaurah szerdán azzal vádolta az egyesült államokat és izraelt, hogy összehangolt előkészületeket tesznek egy szíria elleni agresszióra.

bz/so éb

13.08 160383 2502

--

sk0031 4 230 mtik1037

rövid hírek

kozmosz-1445

moszkva, 1983. március 16. /taszsz/ - szerdán a szovjetunióban föld körüli pályára felbocsátották a kozmosz-1445 jelzésű műholdat. a mesterséges holdon elhelyezett tudományos berendezések adatait rádiótelemetriai rendszerrel továbbítják a földre.

thaiföldi parlament

bangkok, 1983. március 16. /afp/ - a thaiföldi parlament két háza szerdán harmadik olvasásban elvetette azt az alkotmánymódosító javaslatot, amely lehetővé tette volna a hadseregnek, hogy törvényesítse az ország kormányzásában játszott vezető szerepét. az alkotmánymódosítás elvetése amennyit jelent, hogy a kinevezett tagokból álló szenátust, amit a hadsereg az 1977-es puccs után hatalmi bázisává épített ki, fokozatosan megszüntetik. a második kamara bebeszólása a miniszterelnök megválasztásába, bizalmatlansági indítványokba és a költségvetésbe már idén április 21-től megszűnik. a katonai vezetők a parlament ülésének megnyitásakor burkoltan államcsinnyel fenyegetőztek arra az esetre, ha a törvényhozás elvetné az alkotmány módosítását.

hadgyakorlat

athén, 1983. március 16. /afp/ - görög légi és tengeri hadgyakorlatok kezdődtek kedden az égei-tenger térségében a hadiflotta valamennyi hajójának részvételével - jelentette be szerdán a görög haditengerészet vezérkara. hírügynökségi jelentések szerint a március 22-ig tartó görög hadgyakorlattal egyidejűleg török légi és tengeri gyakorlatok folynak kedd óta, ugyancsak az égei-tenger térségében, annak északi részén.

to ai lb
14.31 160383 1525

ll 1530

--

sk0032 4 230 mtik1039

dzsallud moszkvában

horváth julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1983. március 16. /mti/ - abdusszalam dzsallud, a libiai arab szocialista népi állam forradalmi vezetősége tagjának vezetésével libiai küldöttség érkezett szerdán munkalátogatásra moszkvába.

a küldöttséget a repülőtéren nyikolaj tyihonov, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke és más hivatalos személyiségek fogadták.

abdusszalam dzsallud az 1969-es libiai antiimperialista, demokratikus forradalom győzelme óta most látogat hatodik alkalommal a szovjetunióba, s ugyanez idő alatt több ízben járt itt moamer el-kadhafi, a libiai forradalom vezetője is. szovjet vezetők ugyancsak többször tettek látogatást libiában, így a legmagasabb szintű kapcsolatok a két ország között joggal nevezhetők rendszeresnek.

a szovjetunióban nagy rokonszenvvel figyelik azokat a következetes intézkedéseket, amelyeket libia tesz az ország társadalmi rendszerének gyökeres átalakítása, gazdasági erejének növelése s a nép javára fordítása érdekében.

ami a külpolitikai kérdéseket illeti, a két ország közötti magasszintű tárgyalásokon gyakran hangsúlyozzák: számos kérdésben vannak eltérések, mindazonáltal a legfontosabb problémák, a béke és a leszerelés, az antiimperialista harc kérdésében libia és a szovjetunió azonos véleményen van.

az észak-afrikai ország nagyra értékeli azt a támogatást, amelyet a szovjetunió nyújt számára az önálló ipar megteremtésében - a gazdaság szinte minden területén megtalálhatók a szovjet szakemberek. libia a negyedik helyen áll a szovjetunió fejlődő országokbeli partnerei között. ugyancsak nagyra értékeli azt, hogy a szovjetunió kiáll az arab népek s a palesztinai nép igazságos harca mellett.

abdusszalam dzsallud jelenlegi látogatásán a mindkét felet érdeklő nemzetközi kérdések - ezen belül elsősorban a közel-keleti helyzet s a megoldására vonatkozó javaslatok - valamint a kétoldalu kapcsolatok számos kérdése kerül majd várhatóan szóba.

15.05
hj/dj
160383 2025
15²⁰

--

sk0033 4 300 mtik1040

ortega - nyilatkozat

washington, 1983. március 16. /mti/ - daniel ortega saavedra, a nicaraguai sandinista vezető a newswweek című hetilapnak adott interjújában kijelentette: az egyesült államok és nicaragua párbeszédének felvételéhez a reagan-kormányzatnak el kell ismernie, hogy a forradalom megszilárdult nicaraguában, s azt, hogy e forradalom élvezi a nép támogatását,,.

nicaragua igen jó kapcsolatokat tart fenn a kubai köztársasággal - hangoztatta ortega, azonban a newswweek tudósítójának kijelentette: „a leghatározottabban biztosíthatom önt arról, hogy kuba nem fegyverszállítója nicaraguának,,.

ugyanilyen erélyesen cáfolta a nicaraguai vezető azt is, hogy országa látná el fegyverekkel a salvadori partizánokat. az amerikai kormány, mint mondta, többszöri felszólítás után sem volt képes bizonyítékokat szolgáltatni ennek az állításnak az alátámasztására. „el salvador fő fegyverszállítója valójában a reagan-kormány. ameddig ez a kormány fegyvereket szállít a salvadori hadseregnek, addig mindig lehetőség van arra, hogy a forradalmárok megszerezzék a fegyvereket,,.

a nicaraguai-hondurasi határproblémákat és a moszkito indiánokkal kapcsolatos nehézségeket a sandinista vezető közvetlen kapcsolatba hozza reagan destabilizálási stratégiájával, amelynek első lépése somozista csoportok hondurasi területen való felfegyverzése volt. a határmenti moszkito indiánok körében is az amerikaiak provokáltak incidenseket és nézeteltéréseket.

„ha az egyesült államok nem folytatna nicaragua-ellenes politikát, akkor nem lenne probléma sem az indiánokkal, sem a sajtóval, sem a lázadókkal,, - jelentette ki daniel ortega a newswweek amerikai hetilapnak adott interjújában.

br/dj ki
15.30 160383 1726

16-

--

sk0034 4 230 mtik1041

izrael- dél-libanon

bejrut, 1983. március 16. /mti/ - az izraeli megszálló hadsereg katonái négy palesztinai menekültet sebesítettek meg a dél-libanoni ain-el-helue menekülttáborban, amikor szerdán délelőtti tüzet nyitottak az anszaari koncentrációs táborban őrzött foglyok szabadon bocsátását követelő tüntetőkre.

x x x x x

a megszállt dél-libanon izraelhez tartozik - jelentette ki programadó beszédében mordehaj elijahu izraeli főrabbi, akit kedden választottak meg a magas egyházi tisztségre. a nemzeti vallási párt jelöltje hozzátette, hogy izrael államhatárai a „természetes”, azaz bibliai határok. menahem begin miniszterelnök kormánya több ízben tagadta, hogy igényt tartana a múlt év nyarán elfoglalt libanoni területek bármely részére, de az új főrabbi kijelentését egyelőre nem cáfolták.

bs/hn ki

15.35 160383 0877

--

sk0035 4 230 mtik1042

genfi tanácskozás

genf, 1983. március 16. /taszsz/ - genfben megkezdődött a nem kormánysszervezetek leszereléssel foglalkozó különleges bizottságának ülése.

a tanácskozáson nemzetközi szervezetek, szakszervezeti, tudományos, nőmozgalmi, ifjúsági, kulturális és vallási szervezetek, nemzeti békemozgalom képviselői vesznek részt. a bizottság munkájának középpontjában olyan kérdések állnak, mint a világ békeszerető erői akcióinak egyesítése a fegyverkezési verseny megszüntetése érdekében, valamint gyakorlati intézkedések elfogadása az atomháboru veszélyének elhárítására.

a bizottság tagjai megvitatták azokat a feladatokat, amelyek a nem kormánysszintű szervezetek új közös akcióinak előkészítésével függenek össze. ezek az akciók a közvéleménynek a fegyverkezési versennyel szembeni mozgósítására irányulnak, s támogatják a fegyverkezés befagyasztására és csökkentésére, a tömegpusztító fegyverek betiltására vonatkozó konkrét kezdeményezéseket.

16-
16-

a bizottság megvizsgálja azokat a javaslatokat is, hogy a közvéleményt az ENSZ által meghirdetett világméretű leszerelési kampányban, valamint a nemzetközi leszerelési akciókban való minél szélesebb körű részvételre mozgósítsák.

ág ai lb

15.47 160383 1227

--

sk0036 4 230 mtik1043

usa - katonai költségvetés

bokon pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 16. /mti/ - háromhetes halasztást kért a reagan-kormány a törvényhozástól 1984. évi költségvetésének kongresszusi vitájára. a fehér ház abban a reményben tért ki az ütközet elől, hogy közben megdolgozhat néhány ingadozó képviselőt. esélyei ugyanis jelenleg igen rosszak, s szinte bizonyos, hogy a demokratapárti többségű képviselőház elutasítaná a kormány katonai költségvetését.

a demokraták a képviselőházban kedden előterjesztették saját költségvetési tervüket, amely a katonai kiadások 4 százalékos emelését irányozza elő a kormány által kért 10 százalék helyett. ez 9,3 milliárddal kevesebb dollárt jelent, mint amennyit reagan követel. a demokraták emellett azt akarják, hogy a kormány mondjon le a júliusra tervezett tíz százalékos adócsökkentésről, s fogadjon el egy 15-17 milliárdos munkaalkalom-teremtő programot.

mivel a szenátus pénzügyi bizottsága szintén jelezte, hogy reagan katonai költségvetését csökkenteni kívánja, az elnök kedden kérte a kongresszus illetékeseit, hogy halasszák el a vitát husvét utánra. a fehér ház emellett a törvényhozás tudomására hozta, hogy hajlandó valamelyest engedni a katonai kiadások növeléséből egy kompromisszum érdekében.

a reagan-kormányzat az első két évben gyakorlatilag megnyerte a katonai költségvetés növeléséért folytatott kongresszusi ütközeteket. a kétpárti konzervatív koalíció azonban, amely ehhez segítséget nyújtott, az 1982. novemberi választások idején meggyengült. a képviselőházba újabb 26 demokrata párti képviselőt választottak be. velük együtt a demokrata párti ellenzék jelenleg 268 szavazatot birtokosa, míg a republikánusoknak csak 166 szavazatuk van.

br/hn ki

16.21 160383 1772

17-
17-

--

sk0037 4 230 mtik1045

bejrut, támadás - 3.

bejrut, róma, 1983. március 16. /ap/afp/upi/reuter/ - egy eddig ismeretlen, magát „szent iszlám háborúnak”, nevező csoport vállalta magára a többnemzetiségű haderő amerikai egységének egyik gyalogos járőre ellen bejrutban elkövetett támadást, amelynek következtében öt amerikai katona sérült meg.

a csoport nevében egy arabul beszélő személy az afp bejruti irodájával telefonon közölte, hogy a merényletet az említett csoport követte el.

mint közöltük, 24 óra leforgása alatt másodszor támadták meg a bejrutban állomásozó négy nemzetiségű haderő egységeit. a keddi merényletben - mint azt hírügynökségek jelentették - az olasz kontingens kilenc katonája sebesült meg.

olaszország bejruti nagykövete éles hangon ítélte el a támadásokat, amelyek - mint mondta - arra irányulnak, hogy a többnemzetiségű erőket megakadályozzák a libanoni kormányt segítő feladatának végrehajtásában.

olasz hivatalos körökben is nagy felháborodást váltott ki a keddi bejruti merénylet. bruno lepre szocialista párti szenátor, a szenátus hadügyi bizottságának elnöke követelte, hogy a kormány világos jelentésben adjon számot a parlamentnek a bejruti incidens körülményeiről. lepre egyben azt is követelte, hogy a kormány vizsgálja felül azokat a feltételeket, amelyek lehetővé tették az 1200 fős olasz kontingens bejrutba küldését.

ág ai lb
16.32 160383 1384

le 17¹⁵

--

sk0038 4 230 mtik1046

kissinger

washington, 1983. március 16. /mti/ - henry kissinger, volt amerikai külügyminiszter szerint „bizonyos”, hogy az egyesült államok és a szovjetunió meg tud állapodni a középhatótávolságu rakéták számának csökkentésében Európában.

kissinger az abc televízióknak adott szerdai interjújában, illetve a time magazinban megjelent írásában a fegyverkorlátozás néhány kulcsfontosságú kérdésével foglalkozva javasolta: az egyesült államok és a szovjetunió egyaránt számolja fel többrobbanófejes szárazföldi telepítésű hadászati rakétáit s azokat kizárólag egyrobbanófejes, változtatható kilövőállású rakétákkal helyettesítse.

a nukleáris fegyvereknek ez a „szabványosítása”, megszüntetné a két nukleáris fegyvertár közötti jelenlegi különbségeket, amelyek szerinte most lehetetlenné teszik a reális összehasonlítást. emellett a volt külügyminiszter elismeri: a reagan-kormányzat javaslatai teljesen mellőzik azt a tényt, hogy az egyesült államok fölényben van a szovjetunióval szemben a nukleáris robbanófejek száma tekintetében.

kissinger úgy véli, hogy javaslatának megvalósulása esetén ténylegesen alkalom nyílik az atomfegyverek számának lényeges csökkentésére, s indítványozza: a többrobbanófejes rakéták kölcsönös megsemmisítését követően az egyrobbanófejes rakéták számát mindkét fél csökkentse a jelenlegi mennyiség egytizedére.

„ha ezt a javaslatot utasítaná el a szovjetunió, akkor biztosak lehetnénk abban, hogy nem őszinték a szándékai”, - jelentette ki kissinger, ezen a bonyolult módon jelezve, hogy a reagan-kormány jelenlegi vádaskodásait az állítólagos szovjet elutasításról nem tartja megalapozottnak.

a hetvenes évek fegyverzetkorlátozási megállapodásainak kimunkálásában vállalt szerepe miatt kissinger állandó jobboldali támadások célpontja. támadta őt cikkeiben többet között kenneth adelman, a fegyverzet-ellenőrzési és leszerelési hivatal reagan által kinevezett új igazgatója is. ennek ellenére kissinger úgy véli, hogy adelman „intellektuálisan alkalmas”, a poszt betöltésére.

br/th ki

16.37 160383 2071

le 17¹⁵

--

sk0039 4 230 mtik1048

glemp

varsó, 1983. március 16. /mti/ - józef glemp biboros szerdán délután visszaérkezett varsóba. a lengyel katolikus egyház vezetője egy hetet töltött rómban, ahol magánkihallgatáson fogadta őt ii. jános páp.

a repülőtéren újságírók kérdéseire válaszolva közölte, hogy a pápa júniusra tervezett látogatásának programját még egyeztetni kell az állami vezetéssel, de, mint mondotta, gyakorlatilag nincs ezzel kapcsolatban probléma. glemp kifejezte azt a véleményét, hogy a látogatás programját a közeli napokban nyilvánosságra hozzák. biztosnak mondotta, hogy a pápa részt vesz czestochowában a jasná góra-i kolostor alapításának 600. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

kn/jp ki

17.05 160383 0725

--

sk0040 4 230 mtik1049

francia belpolitika - minisztertanács

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. március 16. /mti/ - a francia minisztertanács szerdai ülésén, amelyen defferre belügyminiszter beszámolt a községtanácsi választások eredményéről, mitterrand elnök leszögezte, hogy nincs összefüggés a helyi választások eredménye és a francia kormány helyzete között.

jacques attali elnöki tanácsadó, aki a kormány üléséről beszámolt, hangsúlyozta: az elnök számára elvi kérdésről van szó: különbséget kíván tenni a helyi választások és a kormány sorsa között. mitterrand elnök természetesen figyelembe veszi minden választás eredményét s március 23-án mondandó televíziós beszédében kifejti majd a jövőbeli politika fő irányát s azt is, milyen tanulságokat vont le a választásokból. attali közölte, hogy a minisztertanács szerdai ülésén nem volt szó a kormány átalakításáról. előzőleg azonban chevènement ipari és kutatásügyi államminiszter, az elysée-palotából távozva, „igen, -nel válaszolt újságíróknak arra a kérdésére, hogy szöbakerült - e a minisztertanácson a kormányátalakítás problémája.

Fi

mauroy miniszterelnök az újságírók kérdéseire kijelentette: „folytatom munkámat, csak az a kívánságom, hogy az országot és az államfőt szolgálhassam.,,

a le monde a keddi nap eseményeivel, a kormányátalakításról elterjedt hírekkel foglalkozva úgy véli: bizonytalan, hogy mauroy miniszterelnök a kormány élén marad-e. ez attól függ, milyen eredménnyel járnak a pénzügyi kérdésekben az nszk-val folyó tárgyalások a francia frank és a nyugatnémet márka árfolyamainak „kiigazításáról,,. ettől függ ugyanis az, hogy a francia kormány biztosíthatja-e a tavaly júniusban kezdett gazdaságpolitika folyamatosságát, vagy pedig olyan módosításokra lesz szükség, amelyek már irányváltozást jelentenének.

jacques chirac, az ellenzéki rpr elnöke a francia rádióban nyilatkozva kijelentette, hogy a községtanácsi választások eredménye „súlyos figyelmeztetés a kormány és az államfő számára,,. chirac támadta az fkp részvételét a kormányban és azt hangoztatta, ha a kommunista miniszterek továbbra is a kormányban maradnak, ez azt jelenti, hogy mitterrand elnök nem vonta le a kellő tanulságot a választások eredményéből.

nyilvánvaló, hogy a jobboldali ellenzék most az eddigi politika gyökeres megváltoztatására akarja rábírní a kormányt s e tervének egyik fontos láncszeme lenne a kommunisták kiszorítása a kormányból.

ds/th ki

17.29 160383 2464

--

sk0041 4 230 mtik1050

kkp-jszp

peking, 1983. március 16. /mti/ - a kínai kommunista párt és a japán szocialista párt hivatalos pártközi kapcsolatot létesít egymással. a részletek megtárgyalására szoga judzsi, a japán párt főtitkárhelyettese és jagi noboru, a nemzetközi iroda igazgatója szerdán a kkp kb meghívására pekingbe érkezett, -jelentették be szerda este a kínai fővárosban.

nc/th ki

17.31 160383 0389

Fi

--

sk0042 4 230 mtik1051

bejrúti támadás - tudósítói

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. március 16. /mti/ - safik el-vazzan libanoni miniszterelnök elítélte a bejrútban állomásozó négy nemzetiségű haderő olasz és amerikai egységei ellen elkövetett merényleteket és azonnali vizsgálatot rendelt el az ügyben. bejrúti kormánykörökben főként azért tartják súlyosnak a fejleményt, mert röviddel azután következett be, hogy jichak samir izraeli külügyminiszter képtelennek minősítette a libanoni hadsereget a rend és a biztonság fenntartására.

a négy nemzetiségű haderő parancsnoki kara attól tart, hogy tervszerű kampány kezdődött a francia, az olasz, az amerikai és az angol csapatok erőszakos eltávolítására. minthogy izrael egyaránt ellenzi a multinacionális erők és a libanoni hadsereg dél-libanoni alkalmazását, közvetlenül is érdekelt annak bebizonyításában, hogy a múlt év szeptemberében ellenőrzésük alá vont nyugat-bejrútban sem képesek megakadályozni a „terrorista akciókat”, az amerikai járőr megtámadásáért az „iszlám szent háború”, nevű, eddig ismeretlen szervezet vállalta a felelősséget, de valószínűleg félrevezető hírről van szó.

bz/jp ki

17.41 160383 1180

--

sk0043 4 230 mtik1052

norvég parlament

osto, 1983. március 16. /taszsz/ - a kormányzó konzervatív pártnak / hoyre/ a stortingban /parlament/ csak egyetlenegy szavazattal /sikerült/ elfogadtatni a nato rakétahatározatát. a törvényhozás most véget ért ülésének középpontjában az ország és a nato együttműködésének kérdése állt. /különbséggel

a vita során a norvég munkáspárt javaslatot terjesztett elő, amely haladást sürget a nukleáris fegyverzet-csökkentésről folytatott szovjet-amerikai tárgyalásokon. a párt parlamenti csoportja javasolta: norvégia indítványozza, hogy amíg a genfi tárgyalások tartanak, függesszék fel a közép-hatótávolságú rakéták telepítésének előkészületeit. a norvég munkáspártnak az az

Fi

álláspontja, hogy a kelet és nyugat közötti erőviszonyok megállapításánál számításba kell venni angliá és franciaország nukleáris fegyverzetét is.

kaare willoch miniszterelnök és svenn stray külügyminiszter élesen támadta a munkáspárti javaslatot.

km tj fn

18.05 160383 0963

--

sk0044 4 230 mtik1053

madridi találkozó /1.rész/

madrid, 1983. március 16. /mti/ - a madridi találkozón szerdán nem tartottak munkauléseket, hogy a küldöttségeknek legyen idejük tanulmányozni a semleges és el nem kötelezett országoknak a keddi plenáris ülésen beterjesztett módosított záróokmány-tervezetét. a konferencia eddigi szakaszaiban munkaoakmányként szerepelt korábbi hasonló dokumentumhoz képest a mostani indítvány több új elemet tartalmaz.

azon túl, hogy a javaslat összesíti az eddig elért eredményeket, a nyitott kérdésekben új, kompromisszumos megfogalmazásokat kínál. leginkább a „harmadik kosárral”, összefüggő, sok vitát kiváltó ajánlásokra, kötelezettségekre igyekezik áthidaló megoldásokat találni, így például az ugynevezett humanitárius kérdésekben, a családegyesítési témákban, az újságírók munkafeltételeinek megítélésében, az emberi jogok értelmezésében kísérli meg közelebb hozni az eltérő álláspontokat.

egyes nyugati küldöttek véleménye szerint a nyolcak mostani tervezetében szerepel ugyan a nato-államok korábban beterjesztett 14 módosító javaslata, de „tompítottabb formában”, ezek elsősorban a szakszervezeti jogokra, az információk cseréjére, az oktatásügy nemzetközi vonatkozásaira utalnak.

fontos új fejezete a módosított dokumentumnak, hogy időpontot és helyszínt ajánl a mostani találkozót követő intézkedések megtárgyalására. egyebek között azt indítványozza, hogy az államok

Fi

közötti bizalom és biztonság erősítésével, valamint a leszereléssel foglalkozó konferencia ez év novemberében, a svéd fővárosban kezdje meg munkáját. előtte, októberben, helsinki tartanak előkészítő tanácskozást. /folyt./

ky/th ki

18.16 160383 1665

--

sk0045 4 230 mtik1055

madridi találkozó /2.rész/

ez a konkrét javaslat első ízben szerepel a madridi találkozó munkaokmányában. az indítvány azért is figyelemreméltó, mert a tanácskozás eddigi szakaszaiban a leszerelési konferencia összehívása, annak mandátuma körül eltértek a vélemények.

a delegátusok körében nagy érdeklődést kiváltó tervezet azt javasolja, hogy a helsinki megkezdett folyamat eredményeinek felmérésére, az újabb ajánlások megtárgyalására, 1986. decemberében, bécsben kezdje meg munkáját az újabb európai béke-és biztonsági konferencia. a nyolcak azt is ajánlják, hogy a következő hetekben a résztvevő államok a vitás kérdésekben jussanak megegyezésre és április 27-én fejezzék be a madridi találkozót.

a szocialista küldöttségek, amelyek továbbra is tartalmas záródokumentum elfogadására törekszenek, az első - nemhivatalos - vélemények szerint az ehhez vezető úton jelentős lépésnek tekintik a most beterjesztett indítványt.

a spanyol lapok derülátó hangnemben foglalkoznak a módosító javaslattal, annak várható eredményeivel. az el pais „egyértelmű megegyezési alapnak”, minősíti azt. a lap véleménye szerint a leszerelési konferencia idejének összehívásának igénye „azt jelzi, hogy a résztvevő államok a világ népeit foglalkoztató egyik legfontosabb kérdésre kívánnak összpontosítani.,,

az abc „az egyetlen célhoz vezető dokumentum”, című cikkében rámutat, hogy „soha ilyen közel még nem volt a megegyezés.,,

fi

a pueblo című napilap azon a véleményen van, hogy „a március 25. és április közepe között várható munkaszünet jó lehetőségeket kínál a küldöttségeknek ahhoz, hogy alaposan tanulmányozzák az új dokumentumot, az abban szereplő vitás kérdéseket, s arra, hogy kitisztult véleményekkel térjenek vissza madridba.,,

ky/th ki

18.24 160383 1781

--

sk0046 4 230 mtik1056

nszk - uniópártok megbeszélései

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1983. március 16. /mti/ - a német kereszténydemokrata és keresztényszociális unió háromnapos megbeszélései az eljövendő nyugatnémet kormány programjáról és összetételéről a tartalmi kérdésekben való egység jegyében, de a személyi kérdésekben lezáratlanul fejeződtek be szerdán este bonnban. a két pártelnök - helmut kohl és franz josef strauss - vezette küldöttségek tagjai elégedetten állapították meg, hogy sikerült közös vonalat kialakítaniuk a kül- és a belpolitika minden számottevő területén.

bár a cdu és a csu megállapodásairól részleteket nem közöltek hivatalosan, a nyugatnémet tömegtájékoztatási eszközök számos olyan tervezett változtatásról tudósítanak, amelyeket a szociáldemokrata párt és a zöld baloldali tömegmozgalom bizonyos mértékű jobbrtolódásként értékel.

az uniópártok e jelentések szerint állítólag megegyeztek például abban, hogy korlátozni fogják a tüntetési jogot, különös tekintettel az év végén esedékes rakétatelepítés ellen várható tiltakozásra. az 1984-es költségvetésben előreláthatólag 5-10 milliárd márkával kívánják csökkenteni a szociális juttatásokat.

az uniópártoknak a kül- és biztonságpolitikára vonatkozó megállapodásáról semmi sem szivárgott ki.

egyelőre nem tudni, milyen eredménnyel végződtek az új kormány összetételéről folyó személyi viták. szerdai jelentések szerint elképzelhető, hogy strauss, a csu elnöke, mégis tagja lesz a kormánynak, esetleg hadügyi vagy gazdasági miniszterként. ez utóbbi esetben azonban a szabaddemokrata pártnak fel kellene áldoznia a gazdasági tárca jelenlegi tulajdonosát, otto lambsdorffot, aki ellen

fi

nyomozati eljárás folyik a flick-konzern korrupciós ügyében. az fdp azonnal közölte: három tárcára, a külügyi, a gazdasági és az igazságügyi tárcára igényt tart.

a személyi, hatalmi harc kimenetele szempontjából meghatározó jelentősége lehet Kohl és Strauss szerda esti négy szemközti megbeszélésének. az ard nyugatnémet televíziós társaság jelentése szerint Kohl kancellár felajánlotta Straussnak, hogy bármely minisztérium vezetését átveheti, a külügyi, a pénzügyi és a gazdasági kivételével. ezzel a Strauss számára számbajöhető nagyminisztériumok száma kétfőre korlátozódna, a hadügyre és a belügyre. a csu főtitkára bejelentette: a párt vezető szervei megvitatják Kohl ajánlatát és előreláthatólag szombaton adják meg válaszukat.

a cdu-csu és az fdp közötti hivatalos koalíciós tárgyalások csütörtökön reggel kezdődnek meg Bonnban.

fkj/th ki

18.45 160383 2588

--

sk0047 4 230 mtik1057

csehszlovák szövetségi gyűlés /1.rész/

prága, 1983. március 16. /ctk/ - kedden*prágában megnyílt a csehszlovák szövetségi gyűlés két házának együttes ülészsaka, amelyen részt vesz Gustáv Husák, a cskp kb főtitkára, csehszlovák államfő is.

Lubomír Štrougal, a kormány elnöke a programnyilatkozat végrehajtásáról előterjesztett beszámolójában kiemelte, hogy az 1981-1985 közötti időszak társadalmi-gazdasági fejlesztése a gazdasági hatékonyság növelését irányozza elő. hangsúlyozta, hogy tavaly csehszlovákiának értékesítési gondjai voltak a tőkés piacokon, a hitelek és a fizetések területén hátrányos megkülönböztető intézkedésekkel kellett szembenéznie, egyidejűleg le kellett küzdenie néhány nyersanyag és fűtőanyag mennyiségi csökkenésének, valamint az 1981-es év alacsony termés hozamainak következményeit.

mindezek ellenére - mondotta - Štrougal - tavaly összességükben sikerült megoldani ezeket a problémákat, teljesíteni a tervfeladatokat, biztosítani a gazdaság fejlődését, a lakosság szükségleteinek kielégítését. tavaly csehszlovákia kereskedelmi és

Fi

fizetési mérlege aktívummal zárult a nem szocialista országok viszonylatában, megőrizték a csehszlovák bankok fizetőképességét.

csehszlovákia erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy fokozódjék a gazdasági növekedés üteme. a növekedési ütem gyorsításának az 1983-1985 közötti időszakra szóló feladatai egyebek mellett az élmunka, az alapanyagok, az energia és az eszközök hatékonyabb felhasználását irányozzák elő. nemzetgazdaságunk alapvető stratégiája a szovjetunióval és a kgst más tagországaival folytatott kereskedelem, gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés bővítésén alapul - hangsúlyozta Lubomír Štrougal.

a csehszlovák kormány az elkövetkezendő időszakban is mindent megtesz a cskp xvi. kongresszusán hozott határozatok valóra váltásáért, amelyek célja a csehszlovák dolgozók társadalmi tudatának erősítése és életszínvonaluk emelése - mondotta a kormány elnöke.

nemzetközi kérdésekről szólva Lubomír Štrougal kiemelte: eltelt időszak ismét megerősítette, hogy a szocialista közösség országai nélkülözhetetlen szerepet töltenek be a világháborús katasztrófa elhárításáért, a béke megszilárdításáért, az enyhülési politika elveinek érvényesítéséért kibontakoztatott küzdelemben. /folyt./

ti tj fn

18.50 160383 2323

--

sk0048 4 230 mtik1059

csehszlovák szövetségi gyűlés /2.rész/

Štrougal méltatta a varsói szerződés szervezete politikai tanácskozó testületének januári prágai ülésén elfogadott politikai nyilatkozat jelentőségét. hangsúlyozta, hogy csehszlovákia szövetségi kötelezettségeinek, határvédelmi feladatainak megfelelően kész minden szükséges intézkedést megtenni hadiipara és fegyveres erői területén a katonai egyensúly megőrzése érdekében.

a csehszlovák kormány elnöke hangsúlyozta, hogy a nato tagországainak választ kell adniuk a varsói szerződés békejavaslataira.

ti tj fn

19.11 160383 0580

Fi

--

sk0049 4 230 mtik1060

tyihonov-dzsallud

moszkva, 1983. március 16. /mti/ - nyikolaj tyihonov, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsának elnöke szerdán moszkvában fogadta abdusszalam dzsalludot, a libiai arab szocialista népi állam forradalmi vezetőségének tagját, aki küldöttség élén szerdán érkezett munkalátogatásra a szovjetunióba.

a baráti légkörű, a kölcsönös megértés jegyében megtartott találkozón áttekintették a szovjet-libiai kapcsolatok alakulását, s elégedetten állapították meg, hogy a két ország barátsága és sokoldalú együttműködése sikeresen fejlődik. megerősítették, hogy mindkét részről a kapcsolatok tervszerű, hosszú távra szóló és kölcsönösen előnyös elmélyítésére és kiszélesítésére törekszenek.

a nemzetközi kérdések megvitatása során nyikolaj tyihonov és abdusszalam dzsallud rámutatott arra, hogy a nemzetközi helyzet utóbbi időben tapasztalható veszélyes romlásáért minden felelősség az egyesült államokat és nato-szövetségeseit terheli, akik nyíltan növelik a feszültséget, újabb fordulót kezdeményeznek a fegyverkezési versenyben, beavatkoznak más népek belügyeibe és kalandor katonai akciókat indítanak szuverén államok ellen. ezzel kapcsolatban abdusszalam dzsallud aláhuzta, hogy libia osztja a szovjetunióknak a béke sorsáért érzett aggodalmát és támogatja azokat a szovjet békekezdeményezéseket, amelyek célja a nukleáris katasztrófa elhárítása, a nemzetközi légkör javítása.

a közel-keleti helyzetet áttekintve megállapították, hogy izraelnek a háborús cselekmények kiújulásával fenyegető agresszív magatartása a washingtontól kapott támogatás következménye. rámutattak arra, hogy az egyesült államok közel-keleti rendezési tervei egyáltalán nem biztosíthatják az igazságos és tartós békét a térségben, sőt éppen ellenkezőleg, tartósítani kívánják az izraeli agresszió eredményeit, meg akarják fosztani a palesztinai népet jogaitól, ki akarják szélesíteni az egyesült államok közel-keleti katonai jelenlétét. tyihonov és dzsallud megállapította, hogy ilyen körülmények között elsőrendű fontosságú feladat az arab országok egységének erősítése.

ugyancsak szó volt a megbeszélésen az afrikai kontinens helyzetéről, azokról az imperialista törekvésekről, amelyekkel meg akarják osztani az afrikai egységszervezetet.

fi

a találkozón szovjet részről jelen volt sz. a . szkacskov, a külgazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnöke, ny. v. ogarkov, a szovjetunió honvédelmi miniszterének első helyettese, n. d. komarov, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, n. sz. rizsov, külügyminiszterhelyettes.

fl-kr/th ki

19.18 160383 2590

--

sk0050 4 230 mtik1061

genf - szovjet-amerikai

genf, 1983. március 16. /taszsz/ - szerdán genfben megnyílt a szovjet-amerikai konzultatív állandó bizottság ülészsaka. a bizottság feladata, hogy elősegítse a rakétaelhárító rakétarendszerek korlátozásáról szóló szovjet-amerikai szerződés, valamint a hadászati támadófegyverek korlátozásáról 1972. május 26-án létrejött ideiglenes megállapodás, továbbá az 1971. szeptember 30-án/az atomháború kirobbanása veszélyének elhárítására teendő intézkedésekről szóló megállapodás rendelkezéseinek és céljainak megvalósítását. **∟ megkötött**

szi tj fn

19.20 160383 0574

--

sk0051 4 230 mtik1062

fkp-kkp

párizs, 1983. március 16. /mti/- a kínai kommunista párt párizsban tartózkodó delegációja megbeszélést folytatott a francia kommunista párt küldöttségével a párt székházában. az fkp delegációját maxime gremetz, a kb titkára, a kkp delegációját hu csi-li, a kkp kb titkárságának tagja vezette. a küldöttségek

fi

megvizsgálták a két párt között kötött együttműködési egyezmény megvalósításának kérdéseit. mindkét küldöttség hangsúlyozta, hogy nagy fontosságot tulajdonít a két párt közötti kapcsolatok fejlesztésének és megerősítésének.

ds/jp ki

19.20 160383 0570

--

sk0052 4 230 mtik1063

kinai küldöttség a szovjetunióban

taskent, 1983. március 16. /taszsz/ - szovjet-kinai politikai konzultációkra szerdán taskentbe érkezett csien csi-csen kínai külügyminiszter-helyettes, a kínai kormány különleges megbízottja, kíséretében tanácsadók és szakértők csoportjával.

taskent repülőterén bahodir abdurazakov, az üzbég szszk külügyminisztere és más hivatalos személyiségek fogadták a kínai vendégeket, akik négy napot töltenek üzbejisztánban.

ti tj fn

19.24 160383 0485

--

sk0053 4 230 mtik1064

ponomarjov - etióp küldöttség

moszkva, 1983. március 16. /mti/ - borisz ponomarjov, az szkp kb politikai bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára és rosztjiszlav uljanovszkij, az szkp kb nemzetközi osztálya vezetőjének helyettese szerdán találkozott az etióp dolgozók pártjának szervezésére alakult bizottság /copwe/ központi bizottságának küldöttségével. a delegáció berhanu bajehnek, a copwe végrehajtó bizottsága tagjának vezetésével tartózkodik a szovjetunióban.

Fi

berhanu bajeh a találkozón beszámolt a copwe tevékenységéről, amelyet a tudományos szocializmus elméleti alapjain álló kormányzó párt etiópiai szervezésének záró szakaszában végez.

az szkp képviselői a szovjetunió kommunista pártjának támogatásáról biztosították a copwe tevékenységét, amelyet etiópia politikai és gazdasági függetlenségének megszilárdítása, a dolgozók élcsapat jellegű pártjának megszervezése érdekében végez.

fl/th ki

19.26 160383 0948

--

sk0054 4 230 mtik1065

reagan - salem

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. március 16. /mti/ - biztató és bizakodó nyilatkozatok sokasága hangzott el, állítólagos „új elgondolások”, kerültek megvitatásra, de semmiféle gyakorlati lépés nem történt az egyesült államok, izrael és libanon négynapos rendkívül intenzív washingtoni tanácskozás-sorozatán. az eszmecsereket egyetlen látható következménye, hogy washington még jobban bevitte a köztudatba: az egyesült államok kész saját katonai jelenlétének erőteljes fokozására - és a külföldi csapatok ily módon neki kedvező kivonására - szorgalmazására - libanonban.

reagan elnök szerdán - két nappal samir után - fogadta elie salem libanoni külügyminisztert, aki távozásakor arról számolt be újságíróknak, hogy az amerikai elnök „határozott és szilárd”, elhatározása a külföldi csapatok kivonásának kieszközölése. ugyanakkor arra is kész, hogy elrendelje a nemzetközi rendfenntartó erők részeként libanonban tartózkodó amerikai tengerészgyalogosok létszámának növelését.

washington két közel-keleti tárgyalópartnere az amerikai fővárosban töltött négy nap alatt körülbelül husz órán át, összesen 14 alkalommal tanácskozott shultz amerikai külügyminiszterrel, illetve reagan elnökkel. ugyanakkor salem és samir egyáltalán nem találkozott egymással, jóllehet amerikai részről számítottak egy ilyen találkozó megrendezésének lehetőségére. egy fehér házi szóvivő salem reagan-nél tett látogatását követően szerdán délután mindazonáltal lehetségesnek tartotta annak kijelentését, hogy a washingtoni tárgyalások következtében „egészen új, pozitív légkör”, jött létre a libanoni csapatkivonási vitában.

Fi

a shultz-féle tervezethez az amerikai csapatlétszám növelése mellett hozzátartozik a libanonnak nyújtott katonai segély növelése, amerikai kiképzők libanonba irányítása, s közös amerikai-libanoni megfigyelő-állomások létesítése az izrael északi határai mentén lévő negyven kilométeres sávban. a washingtoni tárgyalások teljes eredménytelenségét az okozta, hogy izrael még ilyen körülmények között is ragaszkodik látszik saját katonai jelenlétéhez dél-libanonban.

br/jp ki

19.34 160383 2158

-.-

sk0055 4 230 mtik1066

rövid hírek

kozmosz-1446

moszkva, 1983. március 16. /taszsz/ - szerdán a szovjetunióban föld körüli pályára bocsátották a kozmosz-1446 jelzésű mesterséges holdat. a műholdon elhelyezett műszerek a világűr kutatásának folytatását szolgálják. a műhold kezdeti keringési ideje 90,3 perc, a földfelszíntől való legnagyobb távolsága 368 kilométer, legkisebb távolsága pedig 237 kilométer, a pálya síkjának az egyenlítővel bezárt szöge 70 fok. a műhold műszerei megfelelően működnek.

eanes athénban

athén, 1983. március 16. /afp/ - antonio ramalho eanes portugál köztársasági elnök szerdán négynapos hivatalos látogatásra athénba érkezett. eanes az első portugál államfő, aki görögországba látogat. eanest utjára elkísérte vasco futscher pereira külügyminiszter is.

kuba - spanyolország

madrid, 1983. március 16. /taszsz/ - hosszú távu kulturális együttműködési egyezményt kötött szerdán madridban spanyolország és kuba. a dokumentum aláírására armando hart dávalos kubai kulturális miniszter spanyolországi látogatásának alkalmával került sor. az egyezmény művészegyüttések kölcsönös látogatását, képzőművészeti és könyvkiállítások rendezését irányozza elő. a megállapodás értelmében spanyol szakemberek részt vesznek több kubai város műemlékeinek helyreállításában.

Fi

meghalt paul citroen

wassenaar /hollandia/, 1983. március 16. /ap/ - nyolcvanhat esztendősen elhunyt paul citroen holland festő, a dadaizmus és más művészeti irányzatok kiemelkedő alakja. citroen berlinben született, a weimari bauhausban kapcsolatba került moholy-nagy lászlóval, paul klee-vel és vasziliij kandinszkijjal is. 1929-től a hágai királyi akadémia professzora volt.

vonatszerencsétlenség

uj-delhi, 1983. március 16. /taszsz/ - harminc ember életét követelő vonatszerencsétlenség történt szerdán india nyugat-bengália szövetségi államában, annak következtében, hogy houra város pályaudvarának bejáratánál összeütközött két személyvonat.

hg tj fn

19.36 160383 2006

-.-

sk0056 4 230 mtik1067

befagyasztási vita

washington, 1983. március 16. /mti/ - az amerikai képviselőház szerdán a késő esti órákban szavaz „a nukleáris fegyverek kölcsönös és ellenőrizhető befagyasztásáról és csökkentéséről”, szóló javaslatról. a javaslatot a képviselőház külügyi bizottsága 27-9 arányú többséggel elfogadásra javasolta. ha elfogadják, akkor ez lesz az amerikai antinukleáris mozgalom eddigi legjelentősebb fegyverténye.

a fehér ház minden követ megmozgatott annak érdekében, hogy a képviselőház teljes plénumán megakadályozza a befagyasztási javaslat jóváhagyását. reagan harmincöt ingadozó képviselőt kedden személyesen próbált meggyőzni a fehér házban arról, hogy ez a javaslat „veszélyeztetni az egyesült államok fegyverzetcsökkentési erőfeszítéseit,,.

thomas o,neill, a képviselőház demokrata párti elnöke ennek ellenére úgy vélte, hogy míg tavaly - két szavazattal - a befagyasztás hívei elvesztették első csatájukat, idén nagy többséggel sikerül elfogadtatni azt. „az emberek félnek a nukleáris háborútól. azt szeretnék, ha amerika a tárgyalóasztalhoz ülne ebben a kérdésben,, - mondta o,neill.

Fi

a képviselőház zömmel „héjából” összeállt hadügyi bizottsága hevesen ellenezte a határozat elfogadását, s egy erről szóló jelentésében azzal érvelt, hogy a nukleáris fegyverek befagyasztása „növeli a hagyományos, vagy nukleáris háború valószínűségét”.

robert walker pennsylvániai republikánus képviselő sikertelenül próbálta alkotmány-ellenesnek nyilvánítani a javaslatot, azon a címen, hogy csak az elnöknek van joga nemzetközi szerződésekről tárgyalni. william broomfield képviselő olyan módosító javaslattal próbálkozott, amely lehetővé tenné az amerikai fegyverrendszerek modernizálását és telepítését „az elrettentés” követelményeinek megfelelően.

a javaslat eredeti szövege mind a nukleáris fegyverek gyártására, mind pedig azok fejlesztésére és telepítésére tilalmat akar bevezetni.

br/th ki

19.39 160383 1957

sk0057 4 230 mtik2001

csehszlovák szövetségi gyűlés - nyilatkozat

prága, 1983. március 16. /ctk/ - jogunk és kötelességünk, hogy kifejtsük álláspontunkat a béke és a háború kérdéseiben. azért is, mert országunk közép-európában, eltérő társadalmi rendszerek és katonai csoportosítások határán fekszik, olyan térségben, amelyet egy háborús konfliktus elsőként sújtana - hangsúlyozza a csehszlovák szövetségi gyűlés szerdai ülésén elfogadott nyilatkozat.

a dokumentum méltatja a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete januári prágai ülésén elfogadott politikai nyilatkozatban foglaltakat, és teljes támogatásáról biztosítja a szovjetunió megalakulása 60. évfordulóján előterjesztett szovjet békekezdeményezéseket.

a nyilatkozat leszögezi: a szocialista országok abból a meggyőződésből kiindulva tették meg javaslataikat, hogy lehetséges az atomkatasztrófa veszélyének elhárítása, az enyhülési politika

Fi

sk0059 4 230 mtik2003

folytatása, az eltérő társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése.

mai mtik1057-es számú hírünk, csehszlovák szövetségi gyűlés 19. márciusi ülésének első bekezdésének első sorában a szöveg helyébe ti tj fn

19.56 160383 1014

sk0058 4 230 mtik2002

közel-keleti hírek

bonn, 1983. március 16. /dpa/upi/ap/ - szerdán munkalátogatásra a nyugatnémet fővárosba érkezett husszein jordániai király. az uralkodó, akit elkísér utjára külügyminisztere is, londonba menet állt meg bonnban, hogy tájékoztassa a kohl-kormányt a fezi arab béketerv nyilvánosságra hozatala óta történt fejleményekről.

az nszk kormánya adja az európai közösség soros elnöki tisztségeit, így a jordániai uralkodó a rajna-parton lényegében a közös piac országait tájékoztatja. husszein csütörtök este utazik tovább londonba, ahol pénteken az arab liga küldöttsége kezd tárgyalásokat. a „hetek bizottságaként”, emlegetett delegáció tagja lesz valid halidi, a palesztin nemzeti tanács tagja. az ap amerikai hírügynökség kiemeli, hogy ezzel london olyan palesztin személyiséget hajlandó fogadni, aki szoros kapcsolatban van a pfsz-szel.

rijad, 1983. március 16. /ap/upi/ - jimmy carter volt amerikai elnök szerdán háromnapos rijadi tartózkodás után elutazott szaud-arábiából és megérkezett körútjának következő állomására, damaszkuszba.

kairó, 1983. március 16. /upi/ - szerdán befejeződtek az egyiptomi-izraeli kereskedelmi tárgyalások. a háromnapos tanácskozás - izraeli értékelés szerint - sikeres volt, és a közeljövőben remélhetőleg fellendülnek a - jelenleg „befagyott”, - kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok. egyiptomi források szerint azonban izrael „csak egy részét kapta meg annak, amit szeretett volna”.

kj tj fn

20.12 160383 1485

Fi

sk0059 4 230 mtik2003

javítás mtik1057-re

mai mtik1057-es számú hírünk, csehszlovák szövetségi gyűlés /1.rész/ című anyaga, k első bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

... szerdán prágában megnyílt...

ti fn

20.47 160383 0220

--

sk0060 4 230 mtik2006

rövid hírek

berepülések

phenjan, 1983. március 16. /taszsz/ - az egyesült államok és dél-korea légierejének gépei március 16-án két alkalommal is megsértették a koreai népi demokratikus köztársaság légterét. a koreai néphadsereg légierejének gépei kiűzték a betolakodókat. mint ismeretes, az egyesült államok és dél-korea fegyveres erői team spirit-83 elnevezéssel nagyszabású hadgyakorlatot folytatnak a koreai-félsziget keleti partvidékén.

Lengyel letartóztatások

varsó, 1983. március 16. /mti/ - a lengyel rendőrség gdanskban több személyt őrizetbe vett, mert bizonyíthatóan tüntetéseket akart szervezni a tengeremelléki városban március 13-án és 14-én. a csoport tagjainál - akiknek számát nem közölték - uszító, a közrendet veszélyeztető röplapokat találtak, több száz példányban. a csoport vezetőjét ideiglenes letartóztatásba helyezték.

kn ék ti tj fn

21.22 160383 0893

fi

--

sk0061 4 230 mtik2007

csehszlovákia - felháborodás

prága, 1983. március 16. /taszsz/ - csehszlovákiában mélyszégyenű megdöbbenést keltett az a tény, hogy az angolai népi köztársaságban az unita kormányellenes szervezet csoportjai angolában dolgozó csehszlovák állampolgárokat raboltak el.

- a csehszlovák dolgozókat felháborítják a dél-afrikai köztársaság és az egyesült államok közvetlen támogatását élvező, s az angolai népi köztársaság ellen diverzáns akciókat végrehajtó unita ellenforradalmi szervezet terrorcselekményei, - jelentette ki otakar svercina, a csehszlovák népi kamara tagja a kamara szerdai ülésén. „határozottan követeljük az egyesült államok által támogatott terroristák fogságában tartott csehszlovák állampolgárok, családtagjaik és gyermekeik szabadon bocsátását, - mondta a csehszlovák képviselő.

tu tj fn

21.28 160383 0834

--

sk0062 4 230 mtik2008

együttes ülés kabulban

kabul, 1983. március 16. /taszsz/ - babrak karmal elnökletével szerdán együttes ülést tartott kabulban az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának politikai bizottsága, az afgán demokratikus köztársaság forradalmi tanácsa és minisztertanácsa.

az ülésen meghallgatták az el nem kötelezett mozgalomhoz tartozó országok vii. csucsértekezletén részt vett afganisztáni küldöttség tevékenységéről készített beszámolót. szultán ali kistmand, az andp kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök, az afganisztáni küldöttség vezetője beszámolójában nagyra értékelte a konferencia munkáját.

az együttes ülés résztvevői áttekintették azoknak a találkozóknak az eredményeit, amelyek az afganisztáni küldöttség vezetője és az el nem kötelezett mozgalomhoz tartozó szocialista országok és más államok vezetői között zajlottak le a kapcsolatok fejlesztéséről. külön kiemelték az indira gandhi indiai miniszterelnök-asszonnyal és

fi

zait szingh indiai köztársasági elnökkel tartott tárgyalások
eredményeit.

ti tj fn

21.37 160383 1080

--

sk0063 4 800 mtik2010

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0001-sk0025-ig
budapest, 1983. március 16. /mti/

sk0001 a rács mögött: gibraltár /1.rész/	panoráma
sk0002 a rács mögött: gibraltár /2.rész/	panoráma
sk0003 a finnországi választások elé /1./	panoráma
sk0004 a finnországi választások elé /2./	panoráma
sk0005 cunhal - interju	
sk0006 kamcsatka - vulkánkitörések	
sk0007 kuba - grenada	
sk0008 salvadori választások - ellenzék	
sk0009 usa - befagyasztás /1.rész/	
sk0010 brazilia - kémkedés az elnök után	
sk0011 usa - befagyasztás /2.rész/	
sk0012 japán választási kampány	
sk0013 béke-autóbusz	
sk0014 szovjetellenes kampány olaszországban	
sk0015 bejrút, támadás	
sk0016 usa - libanon	
sk0017 tengerjog	
sk0018 rövid hírek:	
athén: görög tüntetések	
washington: usa - vezérkari főnök	
genova: alpok - titkos átjáró	
tokió: japán földrengés	
kairó: egyiptomi sírok	
brasília: tehergépkocsi-szerencsétlenség	
sk0019 ciszjordánia - tüntetések	

fi

sk0020 lengyel ellátási helyzet
sk0021 amerikai feketelista - pravda
sk0022 chile - reformjavaslat
sk0023 washingtoni tüntetés
sk0024 angola - unita
kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!
sk0025 francia belpolitika
jp fn

21.49 160383 1423

--

sk0064 4 800 mtik2011

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke sk0026-sk0048-ig

sk0026 fekete krónika
lima: földrengés peruban
dzsakarta: földmozgások indonéziában
papeete /tahiti/: ciklon
odessa /texas/: földgázvezeték-robbanás
washington: veszélyes zsákmány

sk0027 okp - vezető testületek /1.rész/
sk0028 okp - vezető testületek /2.rész/
a szerkesztőségek tájékoztatására!

sk0029 bejrút, támadás - 2.
sk0030 usa-libanon
sk0031 rövid hírek:
moszkva: kozmosz-1445
bangkok: thaiföldi parlament
athén: hadgyakorlat

sk0032 dzsallud
sk0033 ortega - nyilatkozat
sk0034 izrael - dél-libanon
sk0035 genfi tanácskozás
sk0036 usa - katonai költségvetés
sk0037 bejrút, támadás - 3.
sk0038 kissinger
sk0039 glomp
sk0040 francia belpolitika - minisztertanács
sk0041 kkp-jszp

fi

sk0042 bejrúti támadás - tudósítói
 sk0043 norvég parlament
 sk0044 madridi találkozó /1.rész/
 sk0045 madridi találkozó /2.rész/
 sk0046 nszk - uniópártok megbeszélései
 sk0047 csehszlovák szövetségi gyűlés /1.rész/
 sk0048 csehszlovák szövetségi gyűlés /2.rész/
 jp fn

21.50 160383 1284

-. -

sk0065 4 800 mtik2012

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0049-sk0065-ig

sk0049 tyihonov-dzsallud
 sk0050 genf-szovjet-amerikai
 sk0051 fkp-kkp
 sk0052 kínai küldöttség a szovjetunióban
 sk0053 ponomarjov - etióp küldöttség
 sk0054 reagan - salem
 sk0055 rövid hírek:
 moszkva: kozmosz-1446
 athén: eanes athénban
 madrid: kuba-spanyolország
 wassenaar:/hollandia/ meghalt paul citroen
 uj-delhi: vonatszerencsétlenség
 sk0056 befagyasztási vita
 sk0057 csehszlovák szövetségi gyűlés - nyilatkozat
 sk0058 közel-keleti hírek
 sk0059 javítás mtik1057-re
 sk0060 rövid hírek:
 phenjan: berepülések
 varsó: lengyel letartóztatások
 sk0061 csehszlovákia - felháborodás
 sk0062 együttes ülés kabulban
 sk0063 tartalomjegyzék 1.
 sk0064 tartalomjegyzék 2.

fi

sk0065 tartalomjegyzék 3.
 jp fn

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tibor
 szerkesztették: németh gyula
 éliás béla
 lászló balázs
 kis csaba
 flesch istván

21.51 160383 1319

-. -

fi

Külföldi hírek-----
budapest, 1983. március 17. kül c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1001 /panoráma/

genf - nulla után /1. rész/

pirityi sándor, az mti hirmagyarázója írja:

1983. március 17. /mti/ - „kettős határozat,, vagy „nulla-megoldás,, - ez itt a kérdés... nyugat-európa medítál most ilyen matematikai-politikai gondolatkörben 1979-ről, a nato-ról, amerikáról és saját jövőjéről. töprengő aggodalma indokolt, hiszen washington alig várja 1983 végét, amikor végre pontot tehet az „euro-egyensuly,, végére.

1979-ben az egyesült államok kényszerítette az atlanti tömbre a „kettős határozatot,, most nyugat-európa kérleli az egyesült államokat, tekintse valóban „kettősnek,, a nato akkori határozatát. annak idején az atlanti vezetés úgy fogalmazott, hogy 1983 végén megkezdődik nyugat- és dél-európa öt országában a pershing-2-es rakéták, illetve az atomtöltetű robotrepülőgépek telepítése, ha addig nem járnak sikerrel a tárgyalások. nem arról volt szó - mint az usa értelmezte tárgyalási mandátumát -, hogy zsákutcába kell vinnie a tárgyalásokat, hogy megnyiljék az ut a telepítés előtt.

a szövetségesek most ébrednek annak tudatára, hogy a kecskére bizták a káposztát: a nato - s azon belül nyugat-európa - nevében az a tagállam tárgyal a szovjetunióval, amely nem a tárgyalások sikerében, hanem azok kudarcában érdekelt. és az egyesült államok megtette, ami ehhez kell: egyfelől kezdeményezett, javaslatot terjesztett elő, másfelől ügyelt arra, hogy ez a javaslat eleve elfogadhatatlan legyen a másik fél számára.

N
Jh